DARBININKAS

XLI NR. 25 | 409 BUSHWICK AVE. BROOKLYN 21, N. Y. | PENKTADIENIS - FRIDAY, BALANDŽIO - APRIL 6, 1956 M. | Redakcija — GLenmore 5-7281 Administracija GLenmore 5-7068 | 10 CENTŲ

H. TRUMANAS ir gub. Averell Harriman sutiko New Yorke pasitarti prezidento rinkimų reikalu.

Vidurio Europoje sukėlė nerimą

PAREIŠKIMAI, KURIE KURSTO VOKIETIJĄ IR KITAS VIDURIO EUROPOS VALSTYBES IEŠKOTI SUSITARIMO SU MASKVA.

Maskvos partijos bosasChruščiovas pareiškė balandžio 3 Švedijos min. pirm. Erlanderio priėmime, kad taikai išlaikyti nėra būtinas Vokietijos sujungimas. Pasisakė esąs patenkintas Prancūzijos min. pirm. socialisto Mollet pareiškimu, kad pernai Ženevos konferencijoje reikėjo pradėti derybas nuo nusiginklavimo, o ne nuo Vokietijos sujungimo, nes nusiginklavimas esąs pirmesnis klausimas.

Vokiečių spaudoje kilo apsipiktinimas dėl Prancūzijos ministerio pirm. Mollet kritikos Amerikos politikai, kam ji Ženevos konferencijoje reikalavo pirmiausia svarstyti Vokietijos sujungimo reikalą, o ne nusiginklavimą. Vokiečių spauda aiškina, kad taip skelbti galėjo tik politikas, kuris mato savo imperijos karinį silpimą, nieko negali padaryti, tad savo nepasitenkinimą nori išlieti trečiajam.

Austrijos spauda taip pat protestuoja prieš Mollet tvirtinima, kad Amerikos ūkinė pagalba Austrijai ir kitom valstybėm tepajėgė sukelti tuose kraštuose neapykantą Amerikai.

Europos neginsim, tik ją išlaisvinsim

Vokietiją sujaudino Nato vyriausio karo vado gen. M. Gruentherio pareiškimas. O jis pareiškęs:

"Jei teks kautis atviroje kovoje ,tai nebūsime pajėgūs išlaikyti fronto Europoje. Nieko kito neliks kaip tik gintis užnugaryje. Mes turėsime atiduoti Vokietiją ir paskui, žinoma, ją galėsime vėl išvaduoti".

Vokietijos ir Olandijos vyriausybės per savo atstovus kreipėsi į Gruentherį, ar jis tikrai taip pareiškęs. Lig šiol generolo paaiškinimo nebuvo. Bet jeigu tikrai jis taip galvoja, tai gali būti didelių pasekmių visoje Europos politikoje. Jas išreiškė Olandijos vienas senatorius tardamas: "Olandija turės imtis naujos politikos savo saugumui patikrinti".

DAG HAMMERSKJOLD, Jungtinių Tautų gen. sekretorius, kalbasi su Syrijos atstovu Ahmed Shukairy.

Išleidžia sekretorių, kad padėtį užglostytų

Bet to nenori nei Maskva nei Arabai

Po šešių dienų svarstymo Saugumo Taryboje pagaliau buvo priimtas Amerikos siūlymas siųsti į Palestiną JT gen. sekr. Hammarskjoldą, kad ištirtų santykius tarp Arabų ir Izraelio. Nutarimo priėmimą ilgai trukdė Sovietų atstovas, kaltindamas, kad Amerika, Anglija ir Prancūzija čia norinčios palaikyti savo imperializmą, o Sovietai tai stoja už Arabų laisves. Kada nebeprieštaravo Arabai nei Izraelis, tada neliko kaip priešintis ir Sovietam.

Hammarskjoldas išvyksta šį penktadienį.

Padėtis viduriniuose rytuose yra rimta ne tiek dėl Arabų ir Izraelio peštynių, kiek dėl to, kad čia susikerta Maskvos ir vakarų interesai, ir tas peštynes palaiko Sovietai. Nesutarimas tarp Arabų ir Izraelio yra Sovietam proga brautis su savo įtaka ir stumti laukan Anglus, Prancūzus. Jie remia ir Arabus ir pasiryžę remti Izraelį, kad tik būtu daugiau nerimo. Jie Lenkijoje apmoko Egipto kariininkus. Jie Čekoslovakijoje apmoko Egipto specialistus vartoti raketas. Jų lėktuvai ir tankai iš Čekoslovakijos apginklavo Egiptą. Bet jie siūlo pagalbą taip pat ir Izraeliui.

Tuo pačiu metu tarp Arabų **vis labiau aiškėja Egipto min. pirm. Nasserio ambicijos sukurti arabų imperiją, kuri apimtų vidurinius rytus ir šiaurės Afriką.** Tik jau dabar ima reikštis Saudi Arabijos karaliaus nepritarimas Egipto ambicijom. Ar arabų valdovu skirtingi interesai nesustabdys pačių Arabų kilimo?

Bet šiaip ar taip labiausiai gali nukentėti Anglija ir Prancūzija. Jie labiausiai ir jaudinasi. Prancūzijos min. pirm. Mollet siūlė tartis tuo reikalu Amerikai, Anglijai. Prancūzijai. Bet Amerikos pažiūros nesutaria su Anglijos, ir ji nukreipė visą klausimą per Jungtinių Tautų kanalą.

Nusiginklavimas

Londono nusiginklavimo konferencijoje Amerikos atstovas Stasenas pasiūlė, kad atominio nusiginklavimo reikalui valstybės viena kitai praneštų, kiek jos turi atominės žaliavos, kiek didelė yra atominės energijos gamyba, kiek kiek turi pagamintų atominių ginkl, kokius naujus atominius bandymus rengia.

Sovietų spauda iau spėjo paskelbti, kad sovietiniai siūlymai sumažinti kariuomenės skaičiu esą vakarų sabotuojami. Amerikos pareigūnų sakoma, kad Sovietu siūlymas yra svarstytinas, bet toli gražu jis nėra tokis, kuris gali būti priimtas. Vokiečiai paskelbė, kad juo norima amžinai Vokietija laikyti vergijoje.

- **Senatas kviečia** Petrova iš Australijos, kad atvykes duotu parodymus vidaus saugumo komisijai. Petrovas 1954 pabėgo iš Sovietų atstovybės.

- **Walter Lippmann,** NYHT laikraštininkas, buvo už. spaudos klubo pripažintas geriausiai aiškinąs užsienių politinius įvykius.

- **Daily Worker** ir komunistų partija susitarė su mokesčių inspektorium, kad atgaus ofisus ir baldus už 4.500 dol., nors partija mokesčiu skolinga 398.265 dol. ir laikraštis — 46.069.

- **Vokietijoje 700** amerikiečių apmoko vokiečių pirmuosius karius.

- **Čekoslovakijoje** apmokomi Egipto specialistai tolimojo skridimo raketom vartoti.

PADĖTĮ VERTINA TRYS AMERIKOS DIDIEJI

EISENHOWERIS AIŠKINA AMERIKOS POLITIKOS PAGRINDUS

Prez. Eisenhoweris balandžio 3 išdėstė savo pažiūras į Amerikos politiką. Esą Amerikos gyventojai neturi pasitikėti tik ginklais. Ginklai tegali apsaugoti tai, kas turima, bet jie neveda pirmyn. Antra, gyventojai turi įsitikinti, kad Amerika negali gyventi viena savo gerovėje, kada visas kitas pasaulis smunka vis žemiau. Trečia, savo laisvėje ir gerovėje Amerika turi duoti suprasti kitiem, kad jiem Amerika nori padėti, idant jie pasiektų savo teisėtus norus.

TRUMANAS AIŠKINA SOVIETŲ DIDELĮ PAVOJŲ

Buv. prez. Trumanas balandžio 3 už. spaudos klube kaltino valstybės sekretorių Dulles, kad dėl jo "fantazijų" žmonės nesupranta, kam reikalinga užsieniu pagalba. Užuot paaiškinęs reikala — kalbėjo Trumanas — valst. sekretorius pasakoja mums, kad Sovietų politika subankrotavus. O iš tikrųjų komunistų politika niekad nebuvo tokia agresyvi kaip dabar savo nauja forma — ūkine ir politine penetracija. Nuo karo pabaigos komunistų strategija nebuvo tokia efektyvi ir pavojinga kaip dabar.

DULLES APIE PALESTINĄ IR STALINĄ

Valstybės sekr. J. F. Dulles balandžio 3 spaudai paaiškino Amerikos nusistatymą dėl Artimųjų Rytų įvykių.

Dėl ginklavimo Izraeliui Amerikos nusistatymas nepasikeitė. Amerika neturi nieko prieš, jei ginklus duoda Anglija ar Prancūzija. Bet pati Amerika nei Izraelio prašymą atmeta nei jį tenkina.

Dulles nemano, kad karo pavojus būtų didelis tarp arabų ir Izraelio. Bet jeigu būtų reikalinga ten Amerikai gabenti savo kariuomenę, tai tam reikalingas būtų Kongreso pritarimas. Tik kraštutiniu atveju prezidentas veiktų savo atsakomybe.

Dėl Egipto min. pirm. Nasserio Dulles pasakė palankių žodžių. Tai buvo aiškus skirtumas tarp Amerikos ir Anglijos nusistatymo Egipto atžvilgiu.

Pasisakydamas dėl Stalino niekinimo Sovietuose, Dulles skeptiškai pareiškė:

"Ar diktatūra vieno asmens ar kelių, vis tiek ji diktatūra".

O ir naujame penkmečio plane Sovietu galybė didinama gyventojų išlaidų sąskaita.

Laisvės kritikuoti nebus ir toliau

Maskvos 'Pravda" jau duoda žingsnį atgal — ji aštriai pasisakė prieš tuos, kurie pasinaudodami kritika Stalinui, ima kritikuoti partijos politiką. Laikraštis skelbia, kad partija niekada netoleruosianti "antipartinių pareiškimų". Rašo:

"Partija negali leisti laisvės svarstyti klausimus, kurie reikštų laisvę propagandai pažiūrų, svetimų marksizmo-leninizmo dvasiai, nes tai priešitarautu partijos taisyklėm ir principam".

Taigi laisvo žodžio kaip nebuvo, taip ir toliau nebus.

O kad tokio žodžio žmonės nori, išsiduoda ta pati "Pravda". Aprašydama vietinius mitingus Maskvoje, "Pravda" mini eilę asmenų, kuriu kalbos buvusios "priešleninistinės dvasios". Kitame mitinge, sako "Pravda", buvo "provokacinių antipartiniu pareiškimu". Vienos laboratorijos mitinge keturi partijos nariai pasakė kalbas nukreiptas prieš partijos politika ir jos leninistines įstaigas".

Laikraštis suka rata atgal ir tuo, kad rašo, jog greitos reabilitacijos nebus asmenim, nuteistiem už išdavima tokiem kaip Trockis, Zinovjevas, kuriuos Stalinas išvalė 1936.

- **Rusijoje ateis** po viso dabartinio triukšmo vėl vieno žmogaus diktatūra. Taip pareiškė Anglijos darbiečiu atstovas Alfred Robens, buvęs kandidatas į užsienių reikalų ministerius.

STALINAS JAU IR NEDEMOKRATAS IR NEHEROJUS

Maskvos mėnesinis partijos organas "Komunistas" apkaltino Stalina, kad jis panaikines Sovietų Sąjungoje demokratiją. O kariuomenės organas "Raudonoji žvaigždė" jau aiškina, kad Stalinas nebuvęs karo genijus ir kad jis tik "nuvertinęs karo genijaus Lenino rolę".

CHRUŠČIOVAS SUKIOJASI IR APIE MALENKOVĄ

Londono spauda pranešė, kad Sovietuose nusodinti ir dinge Malenkovo draugai. Tarp ju minimi A. Andrianov, Leningrado apygardos kom. partijos šefas, F. M. Prass, buv. Molotovo apygardos kom. partijos šefas, P. I. Titov, Krymo partijos sekretorius. Visi jie buvo partijos centro komiteto nariai ir buvo atleisti.

Draugų nušalinimas nieko gero nepranašauja nė Malenkovui, kuris dar lankosi Londone.

TORNADO WISCONSINNE

JV vidurines valstybes balandžio 3 aplankė tornado. Žuvo 45 ir daug sužeista. Daugiausia nusiaustà Michigano sritis.

TAIKOS APAŠTALAS SU TANKAIS

Indijos min. pirm. Nehru pareiškė, kad pirks ginklus iš Sovietų Sąjungos ir Anglijos — **lėktuvus, tankus, iš kur tik patogiom sąlygom gaus .**

LĖKTUVAI KRINTA

Prabanginis lėktuvas su 37 keleiviais balandžio 2 tik pakilęs buvo priverstas nusileisti į vandenį, žuvo 4 asmens. Kiti laikėsi vandenyje už lėktuvo sparnų; kai lėktuvas nuskendo, laikėsi ant sėdynių, kurias kapitonas buvo liepęs pasiimti lipant iš lėktuvo.

Kitas lėktuvas, TWA keleivinis, su 36 žmonėm balandžio 2 prie Pittsburgho tik pakilęs už mylios nuo aerodromo trenkė į kalvą ir sudegė. Žuvo 22.

Vargšai anglai, su visais jie turi kovoti

Anglijos darbo ministeris skundėsi, kad vyriausybė karą pralaimėjo su varnėnais. Tie paukštukai būriais įsigyveno vyriausybės reprezentaciniuose rūmuose. Ministeris skundėsi, kad visokių priemoniu vyriausybė ėmėsi jiem išbaidyti — ir garsiakalbių, ir elektros vielų, bet linksmieji paukščiai ju nepaiso ir temdo dangų viršum Trafalgar aikštės. Po ministerio kalbos vienas laboristas paklausė, kur gi tuos paukštelius ministeris nori ištremti. "O gi į Seychelle!" staiga kažkas sušuko(ten ištremtas Kipro arkivyskupas Makarios).

MILWAUKEE, Wisc., pirminiuose rinkimuose balsuojama už demokratų kandidatą sen. Ester Kefauver.

Eisenhoweris Kefauveris

Milwaukee balandžio 3 prezidento kandidatų pradiniuose rinkimuose 177 apylinkėse demokratu sarašc sen. Kefauveris surinko 6207 balsus, o respublikonu saraše prez. Eisenhoweris tik 4605. Wisconsinnas buvo laikomas lig šiol resp. tvirtove.

Tačiau galutiniai rezultatai išėjo Eisenhowerio naudai

Suskaičius visų balsavimo apylinkiu balsus, paaiškėjo, kad Eisenhoweris gavo Wisconsinno valstybėje 426.408 balsus, o Kefauveris 391.930. Iš visų balsų Eisenhoweris gavo 55%, arba 6% mažiau nei 1952. Kefauveris gavo 42% visų balsų.

Demokratai mano, kad daugiausia jie gali remtis ūkininkų nepasitenkinimu prieš Eisenhowerio vyriausybės politika.

- **Per Velykų šventes** 4000 žmonių iš rytų Vokietijos vakarų Berlyne pasiprašė azylio.

- **Aleksandras Stulginskis,** buvęs prezidentas, tebesąs gyvas, dirbąs viename kolchoze kaip agronomas. Buvę leista parvykti į Lietuvą, bet turėjes vėl grįžti į Rusiją. Leista grįžti į Lietuvą kan. V. Vizgirdai, kuris esąs jau 84 metu. Lietuvoje tebesąs gyvas kun. dr. P. Bielskus. Sibire gyvas agr. Vladas Tiškus. Jis Novojegrudos vietovėje esąs sovchozo sandėlininkas. Taip pranešė Eltos Informacijos.

- **Termitai Amerikoje** pridaro kasdien nuostoliu už ketvirti mil. dol., grauždami namus, baldus. Taip apskaitė Smithsonian Institutas.

- **Kom. Bulgarija** pasiūlė Amerikai atnaujinti diplomatinius santykius. Ju nėra jau 6 metai.

- **Už grasinimo laišką** prezidentui bedarbis J. L. Winterstein iš Alabamos nuteistas 42 mėn. kalėti.

- **Grace Kelly** jau išvyko laivu į Monaco valstybę su 80 palydovų.

KULTURBOLŠEVIZMO TINKLAS

KĄ IŠMĖGINO LIETUVOJE, TAIKO IR KITUR

Kai bolševikam nepasisekė Lietuvoje ginklu itvirtinti Vinco Kapsuko raudonosios vyriausybės, ilgam jie paslėpė ginklus ir ėmė austi pirmiausia sovietų kultūrinės įtakos tinkla. Sovietinis knygynas, sovietinio meno parodos, sovietinių rašytoju ir artistų lankymasis, iš kitos pusės lietuviu draugija sovietinių tautų kultūrai pažinti, lietuviu artistų, rašytoju, profesoriu kvietimasis į sovietų atstovybe, sovietiniu idėiu populiarinimas per kai kuriuos lietuvių žurnalus—

visos tos priemonės, kad laimėtu palankuma sovietinei kultūrai, buvo vadinamos Lietuvoje kulturbolševizmu. Jis rengė kadrus būsimajam liaudies seimui, kai ateis sovietinis tankas.

Visai panašius dalykus dabar aiiarmavo Amerikos informacijos agentūros atstovas G. Huntington Damon, specialistas artimuiu rytu reikalam, iš ten parvykes. Jis apkeliavo Kaira, Ammana, Damaska, Bevruta, Bagdada, Teherana ir Ankara, arabu, persu, turku valstybes. Jis rado, kad

Egipto sostinėje Sovietai turi isisteige dvi leidyklas. Persijoje knygu rinką užplūdę leidiniai persiškai apie literatūrą, baletą, pasakojimai vaikam, persu leisti, bet Sovietu finansuoti. Syrijoje rado du laikraščius, Sovietu kontroliuojamus.

"Geros valios inteligentijai" laimėti rusai, kurie gerai moka arabiškai, eina į kavines ir aikštes, kur gauna progu susitikti su žmonėm.

Iš Čekoslovakijos buvo pasiusta futbolo komanda i Turkija kalbančiu turkiškai. Po gastroliu jie pasiskelbė duosia komandos foto tiem, kurie savo adresus atsius i Praha. Buvo tokiu sporto mėgėju Turkijoje, kurie savo adresus pasiuntė. Jie gavo foto, o komunistai turėio sau reikalingu adresu kartoteka. Gali ateiti laikas, kad jie bus reikalingi.

Labiausiai sustiprinta ir sovietiniu "veiksniu" suderinta veikla Libanone, Syrijoje, Egipte.

Metodas visur tas pats. Sovietinis diplomatas Libanone ansilanko pas prezidenta. Kalba apie Sovietu galima techninė pagalba. Ta pat dieną Sovietu kontroliuojama spauda jau skelbia sovietines geradarystes. Ir čia pat Bevruto uoste iau stovi Sovietu laivas su tokia pagalba, kad Libanono prezidentas neturėtu laiko nė apsigalvoti, spaudos opinijos spaudžiamas.

BRITŲ paskutiniai kariai išplaukia iš Suezo kanalo, kurį Anglija valdė 74 metus. Dabar kanalas yra Egipto žinioje.

SPAUDA

DRAUGUI 40 METŲ

Draugas kovo 31 priminė, kad tą dieną sueina lygiai 40 metų, kai Draugas virto dienraščiu. Dėmesio verta sukaktis. Verta, kad skaitytojas atkreiptų akį į laikraščio kelią...

Anksčiau, nuo 1909 iki 1916, Draugas buvo tik savaitinis. Ėjo iš Wilkes Barres, Pa., kur buvo tada lietuvių veikimo didelis centras. Pirmas redaktorius buvo kun. K. Urbanavičius, paskui kun. A. Kaupas.

Nuo 1912 Draugas perkeltas į Chicagą. Karas suaktualiño Amerikos lietuvių veikima ir pakurstė jų kovą dėl Lietuvos laisvės. Tada savaitinio nebeužteko. Tada ir virto Draugas dienraščiu. Redagavo kun. A. Maliauskis, kun. F. Kemėšis, kun. Pr. Būčys, nuo 1927 L. Šimutis.

Pirmą materialinę atramą laikraščiui davė Draugo bendrovė. Tos bendrovės centras tai buvo Chicagos kunigai — A. Ežerskis, P. Serafinas, A. Skripkus, J. Vaičiūnas, A. Baltutis ir kt. Bet dienraščio našta nebuvo lengva. Darės veik nebepakeliama. Dėl to 1913 buvo priprašyti jo leidimą perimti Tėvai Marijonai.

Ta naštą jie ir ligšiol nešа. Tik ji pasidarė daug lengvesnė po šio karo, kada tremtinių banga stipriai papildė skaitytojų eiles, o taip pat ir bendradarbių kadrus. Dienraščio lygį teko daugiausia atremti jau naujuoju skaitytoju, jo interesų ir domėjimosi ratu. Pakilo kultūrinis lygis ir žurnalistinis tonas.

Turės būti dienraščio naujas pažangos laipsnis ir techniniu atžvilgiu, kai pereis į naujus namus ir į juose naują spaustuvę. Laikraštis stovi pažangos kelyje. Tuo džiaugiamės, linkime sėkmės ir ištvermės tiem žmonėm, kurie šiandien jam vadovauja — o Draugo dabartinį redakcijos kolektyvą sudaro L. Šimutis, kun. V. Bagdanavičius, kun. dr. J. Prunskis, kun. K. Barauskas, Sakalas, A. Baronas, O. Labanauskaitė kaip tik nuo šios sukakties jau iš redakcijos pasitraukė.

VIENAS FIELDAS SUGRĮŽO

Į New Yorką parvyko iš Šveicarijos architektas Herman Field, kuris 1954 kovo paleistas iš Lenkijos kalėjimo ir lig šiol gyvena Šveicarijoje. Korespondentam jis iš naujo patvirtino, kad Lenkijos kalėjime jis išbuvęs 5 metus. Per visą tą laiką jam nebuvo pateikti jokie kaltinimai. O kai Amerikos vyriausybė teiraudavosi Lenkijos vyriausybės dėl Fieldo, tai toji visada atsakydavo, kad nieko apie Fieldą nežinanti. Tik pabėgęs iš Lenkijos saugumo pulk. Swiatlo paskelbė, kad Fieldas kalėjime. Tada Lenkijos vyriausybė jį paleido ir sumokėjo 50.000 dol. nuostolių. Atvykęs į New Yorką Fieldas pareiškė, kad jo brolis Noel su žmona tebesąs Vengrijoje ir esąs "labai ligotas žmogus". Ar jis suimtas ar ten laisvas, brolis ir dabar negalėjo tikrai pasakyti.

AMERIKA NEPRIPAŽĮSTA

Prez. Eisenhoweris pasikalbėjime su Kanados min. pirm. pareiškė, kad Amerika ir toliau nepripažins raudonosios Kinijos ir nesutiks, kad ji būtų priimta į Jungt. Tautas. Tam esanti priešinga Amerikos visuomenė.

● **Anglija įspėjusi** Maskvą, kad Molotovo atvykimas su Bulganinu ir Chruščiovu nebūtų pageidaujamas, nes Molotovas labai pagarsėjęs kaip nesušnekamas žmogus.

ŠNIPŲ LIZDAS (7)

Ten buvo du begarsiai pistoletai

Chochlovas susitiko su vakarų saugumo pareigūnais. Pirmas pasimatymas nieko nedavė aiškaus... "Kas toliau dėjos— pasakojo Chochlovas — galiu tik pasakyti, ką pats esu patyręs ir ką man pasakė mano nauji draugai...

Antrame susitikime su amerikiečiais Okolovičius nedalyvavo. "Mums rodos, bus geriau vieniem pasikalbėti, — pasakė vienas amerikietis mandagiai, kai jis mane pasiėmė į savo automobilį iš sutartos susitikimo vietos. Kai mes atvykome į man jau anksčiau pažįstamus namus, amerikietis pakeitė toną, ir man buvo jau aišku, kad aš esu iš tikrųjų suimtas.

"Gana, gana nesąmonių mes prisiklausėm — tarė jis, —dabar pasakyk pagaliau, kas tamsta esi iš tikrųjų, iš kur tamsta atvykai ir ko nori".

Aš kalbėjau: "Jūs manim netikite. Tatai suprantu. Prašau, patikrinkite mano parodymus visom priemonėm, kokiom tik galite, bet prašau padarykite tai greitai". Jiem pasakiau tiksliai apie savo agentus ir mano sutartas su jais susitikimo vietas. Jei aš trečią dieną nepasirodysiu, jie išsigas ir dings. "Šitie agentai — mėginau aiškinti — gali būti naudingi; su jais bendradarbiaujant galima toliau sprogdinti sovietinio šnipinėjimo tinklą..."

Tai buvo galima. Taip galvojau tada, taip galvoju ir šiandien. Bet tada manim dar nepatikėjo, nors aš dėjau visas pastangas laimėti amerikiečių pasitikėjimui.

Trečią dieną jie leido man susitikti su mano agentais.

Norėjau su jais pasikalbėti vienas ir pasiūlyti jiem savanoriškai pereiti į amerikiečių pusę. Bet vienas amerikietis ėjo su manim į susitikimo vietą. Weberis ir Kukowitsch, kurie jau ir be to įtarė, pamatę amerikietį, leidosi bėgti. Bet jie buvo sulaikyti kitų saugumo agentų, kurie buvo iš visų pusių apstoję. Juos nugabeno į tą patį namą, kur aš buvau tardomas. Kai ten pas juos nuėjau, jie visa laiką dar tvirtino esą niekuo dėti piliečiai.

"To jau nereikia. Kurtai", pasakiau jam. "Noriu tau tik padėti. Žinau, kad tu jau seniai norėjai atsikratyti nuo MGB — šitie žmonės gali tau duoti azylį".

Mano žodžiai pataikė Weberiui į širdį. Jo veide pamačiau pragiedrėjimą. Lyg baimė iš jo būtų dingusi. "Dabar pakalbėk su Hansu", toliau kalbėjau jam. "Esu tikras ,kad jis tau pritars". Hansas padarė tą pat.

Kurtas man atidavė bagažo kvitą, su kuria turėjau atsiimti iš stoties akumuliatorių su paslaptinguoju ginklu. Kvitą perdaviau amerikiečiam.

Po valandos vienas iš amerikiečių atgabeno akumuliatorių. "Ką mes su juo darysim?" paklausė jis mane.

"Reikia plaktuko, atsuktuvo ir replių", atsakiau.

Akumuliatorius buvo gerai aplietas medžiaga, pro kurią nepraeitu rūgštys. Nuėmiau dangtį ir ištraukiau plokštis. Nieko nebuvo daugiau matyti, kaip tik rūgštys ir tamsios dėžės sienelės. Vyrai, kurie stovėjo aplink mane stebėjo, ką darysiu. Mačiau ju veiduose, kad jie manim netiki ir dabar. Nekantriai ikišau ranką į rūgštis, tarsi ir nepastebėdamas, kaip jos degina. Apčiuopiau dvi dėžutes, kurios buvo taip aplietos medžiaga, kad nedaug skyrėsi nuo akumuliatoriaus sieneliu... Ištraukiau ranką, nusiploviau ir paskui ištuštinau akumuliatorių, atplėšiau abidvi dėžutes ir jas atidariau.

Ten buvo du begarsiai pistoletai ir dvi papirosinės. Atidariau vieną papirosinę ir parodžiau amerikiečiam šaunamąjį mechanizma ir šovinius, pritaikytus ciano kalio.

Vienas švilptelėjo pro dantis, kitas pasakė: "Oho", trečias pagriebė mano ranką ir pakratė, tardamas: "Pone kapitone, dovanokite — aš jumis lig šiol netikėjau".

Atmosfera iš karto palengvėjo. Dabar manim jau tikėjo. Mano naujieji draugai nuoširdžiai susirūpino, kaip reikia pagelbėti mano šeimai. Bet juo ilgiau mes laužėm galvas, juo reikalas atrodė sunkesnis. Tinkamo plano nebuvo.

Per visą tą laiką savo viršininkam Maskvoje siuntinėjau pranešimus, kad Okolovičius esąs išvykęs, bet laukiama greitai sugrįžtant. Iš pradžių atsakymai iš Maskvos buvo normalūs. Tačiau balandžio mėn. jų tonas ėmė keistis.

Didįjį Penktadienį mano draugai amerikiečiai man pranešė nelauktą naujieną — dr. Aleksandras Truchnovičius, aktyvus antikomunistinės organizacijos kovotojas, vakarų Berlyne buvo pagrobtas ir išgabentas į sovietinį Berlyną.

Supratau tada, kad planas prieš antikomunistinę rusų organizaciją buvo organizuojamas dvejopas. Šalia "Reino operacijos", kurią turėjau vykdyti aš, buvo organizuojamas ir kito asmens pagrobimas. Ir antrasis planas pavyko.

Tuojau pat gavau iš Maskvos telegramą, parašytą vokiškai, kurios tekstas buvo toks: "Tarp mūsų kalbant, nežinau, ar aš kada nors pamatysiu Francois". Telegramą iššifravus tai reiškė įsakymą siųsti tuojau Kurt Weber į vieną pasiaiškinimo reikalui. Buvo aišku, kad mano viršininkai ima nepasitikėti ir kad mano laikas jau baigiasi. Tatai žinojo ir mano draugai. (b.d.)

NEAPOLYJE sudarytas pietų Europai ginti karinis štabas Atlanto Sąjungos rėmuose. Paveiksle matome du italų karininkus ir vieną amerikietį.

KONGRESO KOMISIJA bando taip patakyti vadinamąjį farmų bilių, kad prezidentui nereikėtų jo vetuoti. Įstatymu steigiamas tam tikras bankas padėti ūkininkam bėdoje.

PAVERGTŲ TAUTŲ SEIMO SESIJA EUROPOJ

Kaip ir praeitais metais, taip ir šį pavasarį Pavergtosios Europos Tautos turės specialią sesiją Europoje, Strasbourge, kur yra Europos Tarybos—Patariamojo Seimo ir Ministerių Komiteto — būstinė. Laiko požiūriu PET sesija derinama su Europos Tarybos Patariamojo Seimo Sesija, — tuo būdu ji prasidės balandžio 12 d. PET sesijos Europoje tikslas — pagyvinti pavergtųjų kraštų laisvinimo byla Europos plotmėje, pagyvinti PET santykius su Europos Taryba ir tampriau įjungti į PET veiklą Europoje gyvenančius pavergtųjų kraštų politikus ir diplomatus.

Strasburgo sesijos bus svarstomi šie klausimai:

1. Europos apjungimas ir pavergtosios valstybės;
2. Pavergtųjų valstybių padėtis paskutiniųjų tarptautinių įvykių šviesoje;
3. Tremtinių problema: a. Komunistinė "grįžimo į tėvynę" akcija, b. tremtinių teisinis statutas ir medžiaginė būklė, c. kultūriniai tremtinių reikalai ir d. jaunimas tremtyje;
4. Sovietų imperializmas ir kolonializmas.

Tikimasi, kad PET Seimo posėdžiuose apsilankys ir sveikinimo žodį tars Vakarų Europos valstybių parlamentų atstovai, suvažiavę į Europos Patariamojo Seimo sesiją. PET posėdžiams pasibaigus bus sukviesta Strasbourge spaudos konferencija ir bus suruoštas priėmimas Vakarų Europos valstybių parlamentų atstovams ir spaudai.

Europos Tarybos Patariamasis Seimas turi specialią komisiją interesams tų Europos valstybių, kurios nėra atstovaujamos Europos Taryboje.— turima galvoje Sovietų pavergtąsias valstybes. Tos komisijos pirmininkas yra Švedijos parlamento atstovas p. Karel Wittrand. Pavergtųjų kraštų delegacijų pirmininkai turės su Wistrand komisija bendrą posėdį ir eilę pasitarimų.

Lietuvos delegaciją PET specialiai sesijai Strasburge sudaro šie asmenys: Vaclovas Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, iš New Yorko — delegacios pirmininkas; inž. Juozas Vilčinskas iš Londono; pulk. Juozas Lanskoronskis ,buvęs Lietuvos karo attache Prancūzijoj, iš Paryžiaus; dr. Petras Karvelis, Vliko Vykdomosios Tarybos narys; Martynas Gelžinis, taip pat Vliko Vykdomosios Tarybos narys, abu iš Reutlingeno, ir dr. Zigmas Brinkis iš Madrido.

V. Sidzikauskas išplaukė į Europą laivu "Queen Elizabeth" trečiadieni, balandžio 4 d. Pasibaigus PET sesijai Strasburge jis lankysis eilėje Vakarų Europos valstybių ir sugrįš į New Yorką antroje gegužės mėnesio pusėje.

Islandija

Amerikos vyriausybė tebėra susirūpinusi Islandijos parlamento kovo 28 nutarimu atšaukti Amerikos kariuomenei bazes Islandijoje. Amerika turi 20 mėnesių laiko savo kariuomenei atitraukti.

Islandijos parlamente buvo aiškinama, kad atominių ginklų amžiuje Islandijos bazės nėra svarbios, o pačios Islandijos jos taip pat neapgins. Antra vertus, bazių panaikinimas prisidėsiąs prie santykių išlyginimo, kurį pradėjo prezidentas Eisenhoweris pernai liepos mėn. Ženevos konferencijoje.

Islandija turi tik 160.000 gyventojų. Jos sostinė Reikjavikas yra maždaug pusiaukelėje tarp Maskvos ir New Yorko. Tad bazės ten turi strateginės reikšmės. Bet Ameriką labiau jaudina užkrečiamas pavyzdys — jis paskatins ir kitas mažas tautas atšaukti bazes ,kad išvengtų Sovietų grasinimų. Taip Sovietai spaudžia Norvegiją, Daniją, Persiją ir kt.

ŠVENTOJ ŽEMĖJ VELYKOS

praėjo neramiai. Ne tik dėl to, kad buvo šaltas drėgnas oras. Izraelio ir arabų pasienyje šūviai ardė švenčių ramybę. Jeruzalė susilaukė mažai lankytojų.

● **Valstybės departamentas,** išduodamas nuo šiol amerikiečiam užsienio pasus, reikalaus atsakyti, ar prašantysis nėra ar nebuvo komunistų partijos narys.

● **Anglų aktorius** Alec Guinness perėjo į katalikybę. Labiausiai jis susidomėjęs katalikybe, kai turėjo vaidinti kardinolo Mindszenty rolę "Kalinio" filme. Jo sūnus jau anksčiau buvo priėmęs katalikybę. Žmona liko savo sename tikėjime.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ
(vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.)
NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?
Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

Nuoširdžiai kviečiame jus atvykti į
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIO VALANDOS
15-KOS METŲ GYVAVIMO SUKAKČIAI PAMINĖTI

DIDŽIULĮ KONCERTĄ-BALIŲ

SEKMADIENĮ, BALANDŽIO (APRIL) 22 DIENĄ, 1956 M.

Programą atliks
ALICE STEPHENS ANSAMBLIS IŠ CHICAGOS
kartu su
"RŪTOS" DAINOS IR ŠOKIŲ ANSAMBLIU
Pradžia punktualiai 4 val. p. p.
Nuo 8 val. vak. šokiams gros garsus
TED MAKSYMOWICZ Orkestras

WEBSTER HALL
119 E. 11th Street
(Netoli 3rd Ave.)
New York City

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
3% A YEAR LATEST INTEREST RATE
COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY
Interest begins the first day of the month on deposits made during the first 10 business days of January and July, the first 5 business days of April and October and the first 3 business days of all other months, when left until the end of the interest period.
THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS.

Registered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Žmonės nori gyventi taikoje

Kremliuje šiomis dienomis labai šiltai buvo priimtas Švedijos ministeris pirmininkas Tage Erlander, socialistas. Jo vizitas, pataikytas į velykinį metą, davė progos Chruščiovui ir Molotovui pasakyti savo "velykines kalbas". Chruščiovas pareiškė, kad "žmonės nori gyventi taikoje" ir kad taiką galima turėti, jei Vokietija nebus ginkluojama, nes tada nebūsią "jokio karo pavojaus". Vokietiia galinti likti ir padalyta. Molotovas ir Chruščiovas dar prisiminė Prancūzijos ministerį pirmininką M. Mollet, taip pat socialistą, kuris užsipuolė Amerikos politiką, siekiančią Vokietijos atginklavimo, o ne visuotinio nusiginklavimo. Be to, Chruščiovui ir Molotovui labai patiko švedų pasisakymas, kad jie laikėsi ir tebesilaiko neutralumo ir nėra linkę dėtis į jokias sąjungas .Maskva tiktai pageidauja, kad švedai dar paveiktų savo kaimynus Skandinavijoje ir kad jie taip pat nesidėtų į jokias sąjungas. Tai esąs "tikros taikos kelias ir žmonių siekimų patenkinimas".

-o-

Niekas neginčys, kad plačios žmoniu masės nori taikos, o ne karo. Peštukų žmonių tarpe yra labai nedaug. Bet kai žmogžudžiai — tokie, kaip nuvainikuotas Stalinas, arba dabar liaupsinamas smogikas Chruščiovas — paima į rankas valdžią, jie žmonių neklausia, ar nori jie taikos ar karo: ar nori turėti daugiau maisto ir rūbų ar ginklų?

Chruščiovas gali tuščiažodžiauti apie taiką, bet niekas jam nepatikės, kol tos taikos nebus duota pavergtiem žmonėm ir tautom. Jis to ir nesiekia. Jam vokiečių tauta gali būti padalyta ir neginkluota, kad tik savo ginklu jis galėtų išlaikyti užgrobtas žemes ir daugiau jų "laisvu noru" prijungti prie "taikingos Sovietų Sąjungos". Maskvai labai patinka, kad Paryžius griežia dantį į vokiečius ir nesidrovi kibti į akis amerikiečiam, kurie savo doleriais prancūzus gelbėjo ir tebegelbėja iš bėdos.

Bolševikam taip pat patinka, kai švedai sakosi, kad jie su nieku nenori dėtis, kad tik juos paliktų ramybėje. Dėl tos "šventos ramybės", jei vėl kada prireiks, švedai išduos ir nekaltus žmones, kad svetimu krauju nupirktų sau taiką. Bolševikam tai patinka, nes jie gerai žino, kad tų neutraliųjų valanda ateis. Tuo tarpu jie gali Maskvą lankyti kaip svečiai, kol dar nėra Liubenkos ar Vorkutos kaliniai.

-o-

Senieji romėnai kitados sakydavo, kad "istorija yra gyvenimo mokytoja". Tokia iš tikrųjų ji yra, bet ne kiekvieno mokytojo klausoma. Šiuo atveju nenorima prisiminti, kad Hitleris labai šlovines visus "taikiuosius ir neutraliuosius", kol nebuvo pradėjęs karo. Karui prasidėjus ,jis rėkte rėkė, kad "neutraliesiem nėra vietos pasaulyje": jie turi būti su Reichu arba prieš Reicha. Kas Hitleriui ir meilinosi, jei paskum su juo nesidėjo. tam buvo nusukta galva. Jei tik kada galės, tai ir Kremlius suks spranda visiem savo "mieliem svečiam", kurie ten vyksta pasivaišinti ir pareikšti: mes ramiai sėdėsime namie ir jūsų žmogžudvbėm nesipriešinsim, tik palikite mus ramybėje.

Taip, "žmonės nori gyventi taikoje", bet tikrą taiką jie tegali turėti tada, kai yra pasiryžę kovoti už kito žmogaus išvadavimą iš žmogžudžių spąstų.

Iš Lietuvos popierių siunčia į Indiją

Rašo: LINUS

Rusiška premjera, buvo pastatyta šv. Kazimiero dieną Vilniuje kurią surežisavo S. Nosevičiūtė, dekoravo Percov. Tą pačią dieną operos teatre buvo naujai pastatytas "Sevilijos Kirpėjas"; bilietų kainos 2—10 rublių. Rusų dramos teatras davė net du spektaklius: dienos metu "Sparnus", vakare — "Anes Beriozkos meilę". Filharmonija davė smuiko ir fortepiono koncertą, kurį atliko Marina Kozolupova ir L. Fichtenholc.

Sulietuvėjo šachmatininkai Lietuvoje. Toks įspūdis skaitant sovietų spaudą. Jei anksčiau visi šachmatininkų meisteriai pavergtam krašte buvo rusiškom pavardėm, tai dabar patiriame, jog Krimeris laimėjo prieš Matulevičių, Ostrauskas prieš Rolniką, Bražiauskas prieš Butkų ir Vistaneckis prieš Valinskį.

Agronomai verčiau tampa siuvėjais — nusiskundžia "Tiesos" korespondentai Banaitis su Kiauleikiu. Vilniaus "siuvimo fabrike" jie suskaičiavo šias agronomes, baigusias žemės ūkio akademiją, kurios dirba kaip siuvėjos: Danutė Vasiliauskienė, Elena Cinaitytė, Varnagirienė, Arčikonytė, Stanislava Ralickaitė, Nemulytė, pagaliau ir pats direktorius yra buvęs agronomas Stonys. "Tiesa" nusprendžia: "Ne, kolūkiečių nepradžiugins tokie adatomis ir žirklėmis ginkluoti agronomai, kurie nusispiovę į savo tiesioginį darbą žemės ūkyje, į savo specialybę. Nėra ko džiaugtis tokiais išverstakailiais siuvėjais ir fabrikui". Atrodo, kad kompartijos "autoritetas" smukęs ir Lietuvoje.

Smerkia "vidurio kelią" — eilėraštyje "Mane tarybos kelia" Justinas Marcinkevičius tariamai eilėm smerkia studentiją, kuri iš kaimo yra atsivežusi į aukštąsias mokyklas iš tėvų paveldėta "nesikišimo politiką", "kelio vidurio" filosofiją. Marcinkevičius sakosi įrodąs, jog "kelio vidurio" nesą. Arba su mumis arba prieš mus. Būdinga eileraščio vieta, kur sūnus užsipuola per uolų kolchozininką tėvą:

"Argi tau juos, tėti, teisti, (—Kas tada, sakyk, juos teis?) — Gal kiti laikai ateis . . .". Marcinkevičius savo herojus perskiria. Sūnus, kuris ieško "vidurinio kelio išlipa iš tėvo ratų, o kolchozininkas supykęs nudarda vienas. Eilėraščio pabaiga: "Simas slinko takeliu. (Bet nejaugi jis, kaip sako, kelią pametė dėl tako?) Ir nejau negrįš atgal? matomai jau ne . . .) O gal?"

Susidaro įspūdis, jog Lietuvoje bandoma laviruoti.

Buvusių arklių šeimininkų pavardės yra prie kiekvieno arklio Piliakalnio kolchoze, Kapsuko rajone gardo, ir tai be galo skaudina "Tiesą" Vilniuje. Ji rašo: "reikia išrauti piktžolių šaknis, o į švarią žmonių sąmonę — pasėti naują sėklą — kolektyvizmą, visuomeninio turto tausojimą ir branginima . . ." Bet sakykit, iš kur "Piliakalnio" kolchozininkai gali būti tikri, kad kompartija nepasmerks Stalino išrastos kolektyvizacijos?

"Dingęs be žinios", naujas LTSR filmas sukamas Vilniuje.

Toks matyt ir gerbūvis, jei kinostudija yra Rašytojų g-vėj 6.

Vilniuje neseniai buvo atidaryta 16 krautuvė, kuri superka iš gyventojų namų apyvokos daiktus.

Sovietinis paštas, "dėl Klaipėdos ryšių kontoros kaltės, laiškus į Juodkrantę pristato kartą per savaitę, o kartais ir rečiau. Keleivių patogumui kartą per mėnesį atvažiuoja taksi. Taip skundžiasi deputatas Raudys "Tiesoje".

Už kiaulę sušaudytas Petras Žekas iš Kupiškio. Jis užmušė pilietį Znatkov iš Makievkos kaimo prie Rokiškio, kuris jam pasigyrė turįs susitaupęs 2650 rublių "kiaulei pirkti". Oficialiai iškeitus į dolerius kiaulė kaštuotų Lietuvoje apie $600, tuo tarpu Amerikoje ji kaštuoja $20—60.

Švietimo ministerija Lietuvoje pavedė visiem mokytojam prižiūrėti, kad mokiniai rūpestingai surinktų visus prirašy tus sąsiuvinius ir grąžintų juos per ministeriją "Glavvtorsyrjo" komisariatui, kuris panaudos ją kaip vertingą žaliavą. Penkios mokyklos, daugiausia surinkusios seno popieriaus, gaus pinigines premijas ir didesnius kiekius naujų sąsiuvinių. Bet švietimo ministerija neskelbia, kad 100 to Petrašiūnų popieriaus kovo mėnesio pradžioje išsiųsta per Odesą Indijon.

Pavergtoje Lietuvoje dabar leidžiama, 18 respublikinių laikraščių bei žurnalų ir 97 miestų ir rajonų laikraščiai. Visi jie "turi auklėti darbo žmonėse komunistinę dvasią", bet žmonės daugiausia skaito ivairias žinias ir skelbimus, kur tos propagandos yra mažiausia.

Sibire tebėra gyvas agr. Vladas Tiškus, buv. Žemės Ūkio Rūmu direktorius; gyvena Novojerudos sovchoze. Adv. B. Grėbliūnas, buv. Švietimo Ministerijos jurisknsultas, yra Krasnojarsko aukso kasyklose. Menininkas Vytautas Ciplijauskas studijuoja Irkucko meno akademijoje. Jo sesuo Januševičienė yra Novojerudoje Krasnojarsko krašte. Rajdolnoje, yra 3 kaunietės Augaitytės — Janė, Genė ir vienos vardo grįžusieji neatsimena. Ten pat yra Stasys Jakubėnas, 50 metų, nuo Biržų. Matygine yra Kuosa, Komarienė-Šinauskaitė ir jos duktė Paulina; vyras miręs Nytigine. Pačiam Krasnojarske gyvena J. Sasnauskienė su 7 metų sūnum; vyras atskirtas mirė. Prie Mongolijos sienos esama taip pat nemaža lietuvių. Jie verčiami kasti ivairius metalus. Klimatas ten kiek geresnis, negu Krasnojarske.

(Elta.)

SAN FRANCISCO miestą prieš 50 metų buvo ištikęs žemės drebėjimas. Tada žuvo 460 žmonių, sužeista 1.509 ir be pastogės liko 250.000. Dabar (apačioje) miestas jau atstatytas (Market St.) ir ruošiasi minėjimui to skaudaus įvykio.

NĖRA TAIKOS

Prisikėlęs Kristus tarė mokytiniams: "Ramybė teesie su jumis". (Jon. 20, 21). Kristaus žodžiai tebeskamba ir šiandien, tie patys, kuriuos pasakė Palestinoj prieš du tūkstančių metu. Yra slėgianti ironija konstantuoti, kad tų žodžiu mandatas nebeinspiruoja mūsų epochos žmonių. Tai gyva realybė, kad nūdieninė dvasia neturi ramybės.

Jos neturi vargšai ir jos neturi turtuoliai; pirmuosius vargina dabartis, antruosius gasdina ateitis. Jos neturi perblokštas jaunimas: neturi kuklieji, dažnai nesažininguju išnaudojami; neturi palaidieji, geidulių vergai; neturi gerieji, negali suprasti blogio siautimo; neturi blogieji, drebą likti atidengtais ir sugėdintais prieš visuomenę.

Nėra taikos šeimose, kur tėvai užmiršo atsakomybe prieš savo vaikus, kur auklėjimas liko tuščias žodis. Nėra taikos tautose, besivadovaujančiose neapykanta viena kitai, kurias fanatizmas ir grobuoniškumas veda į ginkluotą susikirtimą. Nėra taikos tarp atsakomingųjų tautų vadų, kurie taikos konferencijas pavertė farsais, tamsiomis apgaulės dramomis, kurios kiekvienu momentu galėtų virsti žiauria ir kruvina visos žmonijos tragedija. **B.M.**

RABINDRANATH TAGOSE

MRINMAJA

Išlaikęs egzaminus, Apurbakrišna grįžo iš Kalkutos į savo gimtąjį sodžių.

Upelis buvo mažas. Sausros metu jis veik išdžiūdavo. Bet dabar po lietaus jo vanduo buvo pakilęs viršum krantų, plovė sodžiaus žaliatvorių šaknis ir bambukų krūmynus.

Visą savaitę dangų gaubė tiršti debesys. Šiandien pirmą kartą giedrame danguje šyptelėjo saulė.

Jaunuolio dvasios nuotaika, sėdinčio laive, buvo panaši į šią potvynio sriovę, kurios liūliuojančios ir kažkur skubančios bangos linksmai žaidė saulutės spinduliuose.

Laivas sustojo prie pat prieplaukos tiltelio. Nuo upės Apurba jau galėjo įžiūrėti savo tėviškės namų, žalumynuose paskendusių, spindintį stogą. Paprastai apie jo sugrįžimą namiškiai nieko nežinojo, todėl prieplaukoje niekad nė nelaukdavo.

Keltininkas norėjo paimti jo lagaminą, tačiau Apurba pats jį pasitvėrė ir linksmas paskubomis šoko į krantą. Krantas buvo slidus, ir vos tik kojomis palietė žemę, kaip paslydo ir išsitiesė su savo lagaminu dumblyne. Tuo pačiu laiku kažkur visai arti pasigirdo aiškus, malonus juokas, tačiau toks stiprus, kad išsigandusių paukščių pulkai pakilo iš netoliese augusio ašakos medžio.

Apurba susigėdo, bet greit susigriebė ir apsidairė. Tuoj pastebėjo mergaitę ant plytų krūvos, kurią buvo iškrovęs prekinis laivas. Tai ji ten sėdėdama negailestingai juokėsi.

Apurba pažino ją. Tai buvo Mrinmaja, neseniai čia apsigyvenusio kaimyno duktė. Pirmiau jis gyveno toli upės žemupyje. Prieš dvejus metus, ištikus potvyniui, jie paliko savo gimtinę ir atsikėlė į šį kaimą.

Apie šią mergaitę buvo pasakojama daug skandalingų dalykų. Sodžiaus vyrai su matomu pasitenkinimu ją vadino "pašėlusiu daiktu", tačiau moteris gąsdino jos laisvas elgesys.

Ji ištisą dieną klaidžiodavo su kaimo vaikais, o su bendraamžėmis mergaitėmis veik nesusidėdavo arba turėdavo su jomis kuo mažiausiai reikalų.

Gal būt ji buvo tokia laisva todėl, kad ją be galo mylėjo tėvas ir buvo jo išlepinta. Motina dėl to skundėsi savo draugėms ir kaimynėms, tačiau, gerai žinoma, kad kiekviena mergaitės ašara skaudina tėvo širdį, pati vengė ją pravirkdyti.

Mrinmajos veidas buvo tamsus. Plaukai susivijusiom garbanom puolė ant pečių. Didelėse tamsiose jos vaikiško veido akyse nesimatė nei bailumo nei gėdingumo žymių, bet nei pėdsako koketiškumo. Ji buvo aukšta, gražiai išaugusi. Jos kūnas — pačiame žydėjime — sveikas ir tvirtas. Kad kas nors paklaustų, kiek ji turinti metų — niekad nepasitaikė, bet šiaip žmonės būtų jau barę tėvus, kad ji dar buvo neištekėjusi.

Jeigu svetimas prekybos laivas sustodavo kaimo prieplaukoje ir gyventojai skubėdavo prie upės, jei tada mergaitės net lig nosies galo užsidengdavo veidus, tai Mrinmaja staiga čia atlėkdavo palaidais, vėjo taršomais plaukais. Sustodavo čia kaip jauna stirna, dar nieko nežinanti apie medžiotojus ir pavojus, ir smalsiai dairydavosi. Pagaliau pasileisdavo atgal pas savo žaidimo draugus, kad galėtų jiems vaizdžiai papasakoti apie tuos svetimus žmones, jų darbus ir papročius.

Mūsų draugas Apurba šią mergaitę buvo matęs jau daug kartų praėjusių atostogų metu ir atsitiktinai — o gal ir neatsitiktinai — jis apie ją pamąstydavo. Pasauly mes matome daug veidų, bet negalėtume pasakyti, kodėl staiga vienas iš jų patraukia mūsų sielą. Mus patraukia ne tik veido grožis, bet dar kažkas kitas. Tai slėpiningas vidaus pasaulis, kuris grynas ir nepaslėptas taip retai veiduose pasireiškia. Ir visvien, kur tik mes jį pamatysime, įstrigs iš tūkstančių veidų jis vienas mumyse, ir niekad mes jo jau nepamiršime.

Iš Mrinmajos veido ir akių spindėjo tikra ir nesugadinta moters prigimties, atkakli ir nesuvaldoma, kaip girios žvėris. Taigi, kartą pamatęs šią mergaitę, Apurba negalėjo jos jau pamiršti.

Perspėju skaitytoją, kad nemanytų, jog negailestingas Mrinmajos juokas, tačiau skambėjęs taip maloniai, nelaimingajam Apurbai būtų buvęs taip labai skaudus. Jis greit padavė keltininkui savo lagaminą ir, paraudusiais veidais, nuskubėjo namo.

Prieš tai buvo visa taip gražu — ir upės pakrantės, ir medžių šešėliai, ir paukščių giesmės, ir jo tos dvi dešimtys metų. O jei plytų krūva pati savaime buvo neįdomi, negraži, jei tai teikė toji būtybė, kuri ant jos sėdėjo, kur šią kietą, grubią sėdynę darė gražią savo grožio spindėjimu.

Ak, kodėl jis, tik pirmą kartą susitikęs, turėjo pakliūti į šią juokingą sceną! Argi nebūtų galėjęs likimas jam dar ką nors biauresnio ir žiauresnio išgalvoti?!

2

Apurba ėjo purvinais drabužiais savo tėviškės medžių pavėsiais. Jį sekė išdykėlės nuo plytų krūvos juokas.

Našlė jo motina, Rama Raya, kuri su tarnais gyveno namuose, labai džiaugėsi nelauktu sūnaus sugrįžimu. Tuoj pradėjo ruošti sutiktuvių puotą. Žmonės lakstė tai šviežio pieno, tai grietinės, žuvies ir kitų gardžių daiktų.

Puotoj dalyvavo ir džiaugėsi kartu su našle visi kaimynai.

Po valgių Rama pradėjo kalbėti apie vedybas, kurias ji ruošė savo sūnui. Apurba buvo sučiuptas, nes planas buvo ruoštas iš seno. Tačiau sūnus į tą seną motinos giesmę turėjo savo seną atsakymą: — pirma jis turįs baigti studijas. Prieš tai apie vedybas jis negalįs nė galvoti. Prieš tai Rama su tais išsisukinėjimais sutikdavo, bet šiandien ji nenorėjo nė girdėti apie tolimesnį atidėliojimą. Neiškentęs Apurba tarė:

— Pirma reikia sužadėtinę pamatyti. Tada galėsime ką nors nutarti.

— Sužadėtinę aš mačiau, tarė Rama, — tuo gali nesirūpinti.

Tačiau Apurba kaip tik buvo linkęs tuo rūpintis. Jis tarė:

— Aš negaliu vesti mergaitės, kurios prieš vestuves nebūčiau matęs.

Motinai tai atrodė esant labai nepadoru, bet čia įžiūrėjo ir savotišką sutikimą.

Vakare, kai Apurba užgesino lempą ir atsigulė į lovą, anapus lango girdėjosi lietingos nakties garsų mišinys. Iš tolimos rimties į jo vienišą, bemigį guolį plaukė aiškus, šelmiškas, malonus juokas ir be paliovos skambėjo ausyse. Jį visą laiką persekiojo ir kankino mintis — kaip jis galėtų atitaisyti mergaitės akyse šio ryto nepasisekimą.

Juk jis galėtų būti mergaitei žavėtinas. Jis daug mokėsi, ilgai studijavo Kalkutoje, jis viename mėnesiniame žurnale, vardu "Visatos šviesa", recenzavęs knygas! O jo lagamine po esencija, lako batais ir margu laiškiniu popierium guli storas prirašytas sąsiuvinys apie besiilsiančią nakties prieglobstyje aušrą ir belaukiančią savo patekėjimo valandos.

Jei jis atsitiktinai nelaimėje paslydo purvyne — juk jis ne kvailas kaimo vaikėzas, iš kurio reikėtų juoktis!

Kitą dieną Apurba išsiruošė aplankyti jam parinktą sužadėtinę. Kelias buvo netolimas. Jos tėvai gyveno tame pat kaimo gale.

Apsirengė labai rūpestingai. Be pečių ir juosmens dengiamųjų skraisčių, jis paėmė šilkinį čapaną, užsidėjo turbaną, užsimovė naujus lako batus ir, paėmęs į rankas šilkinį skėtį, anksti rytą buvo jau kelyje.

Numatomo uošvio namuose jo pasirodymas sukėlė didelį džiaugsmą ir sujudimą. Šeimininkas jį sutiko be galo mandagiai, tuo tarpu moterys skubiai trynė mergaitę, kurios širdis drebėjo iš baimės. (b.d.)

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Vasario 16 gimnazijoje at-kų vyak. Motiejaus Valančiaus vardo kuopa gražiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę. Pati šventė buvo pradėta bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias laikė gimnazijos kapelionas, at-kų kuopos dvasios vadas kun. dr. J. Petraitis. Po mišių gimnazijos didžiojoje salėje įvyko at-kų kuopos bendras susirinkimas šiai šventei paminėti.

Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas V. Bartusevičius, savo trumpame žodyje paminėjęs žuvusius dėl Lietuvos laisvės at-kus. Jų pagerbimui sugiedota giesmė "Marija, Marija". Kuopos dvasios vadas kalbėjo apie šventės reikšmę atkams, papasakodamas keletą atsiminimų iš Lietuvos atgimimo laiku. Gimnazijos direktorius dr. V. Literskis, at-kas sendraugis, savo žodyje paminėjo at-kų nuopelnus ir aukas Lietuvos nepriklausomybę atstatant. Toliau kalbėjo kuopos globėja mok. L. Skeivalienė, primindama ateitininkiškosios idėjos gražumą ir stiprumą. V. Bartusevičius skaitė prof. Z. Ivinskio straipsnį "Ateitininkai Lietuvos nepriklausomybės kovose ir kūrime". Sekė eilėraščiai padeklamuoti, jaun. at-kų. Susirinkimas buvo uždarytas tautos himnu.

Šv. Kazimiero minėjimas

Kovo 4 d. Vasario 16 gimnazijos at-kai suruošė šv. Kazimiero šventės minėjimą. Minėjimas buvo pradėtas šv. Mišiomis vokiečių katalikų parapijos bažnyčioje. Mišias atlaikė kuopos dvasios vadas kun. dr. J. Petraitis, pasakydamas gražų ir išsamų pamokslą.

15 val. gimnazijos salėje įvyko minėjimas. Salė buvo pačių atkų iniciatyva gražiai dekoruota ir išpuošta. Minėjimą atidarė kuopos pirmininkas V. Bartusevičius. Svečias kun. D. Kenestavičius skaitė paskaitą apie šv. Kazimierą. Pradėdamas nuo jo vaikystės, gražiai apibudino jo visą gyvenimą. Iškėlė šv. Kazimiero meilę Dievui ir Marijai, o jo dorą, herojišką gyvenimą nurodė pavyzdžiu visam lietuvių jaunimui. Po kun. Kenstavičiaus paskaitos sekė meninė dalis, kurioje vyr. at-kai gražiai atliko kuopos globėjo mokyt. V. Natkevičiaus sustatytą montažą: "Šv. Kazimieras mūsų globėjas". Jį paruošė mok. L. Skeivalienė. Po montažo sekė eilėraščiai. Meninės dalies pabaigai at-kų choras, vedamas muz. K. Motgabio, sugiedojo keletą giesmių.

Popiežiaus sukaktuvių minėjimas

Kovo 2 d. popiežiui Pijui XII sueįo 80 metų amžiaus ir 17 metų, kai buvo išrinktas aukščiausiojo Bažnyčios autoriteto pareigom. Ta proga kovo II d. at-kai suruošė šių šv. Tėvo sukaktuvių minėjimą. Jis įvyko 14 val. gimnazijos salėje. Minėjimą atidarė kuopos pirmininkas V. Bartusevičius. Svečias kun. dr. J. Aviža skaitė paskaitą apie popiežių Pijų XII. Pradėjęs nuo pat jo jaunystės, prelegentas labai gražiai ir išsamiai nušvietė dabartinio popiežiaus asmenį. Iškėlė jo nuopelnus ypatingai padarytus II Pasaulinio karo metu, kai jo pastangomis buvo išplėsta Caritas šelpimo įstaiga. Baigdamas paskaitininkas ragino visus prašyti Dievo, kad šis 80 metų Baltasis Senelis dar nepalūžtų savo ganytojiškame darbe. Toliau sekė meninė dalis. Kuopos svečias F. Strolis smuiku ir VIII kl. mokinė G. Jasevičiutė pianinu išpildė fantaziją pagal Verdi "Trubadūrą". Buvo padeklamuota keletas eilėraščių. Minėjimą baigiant, at-kų vyrų chorelis sugiedojo popiežiaus giesmę "Petro Laivas".

E. Vasiliauskas.

PRASMINGOS IŠKILMĖS

Seserų kazimieriečių pasiryžimas pastatyti Villa Joseph Marie, Newtown, Pa. naujus aukštesniosios mergaičių mokyklos rūmus ir senelių prieglaudą buvo viešai ir iškilmingai pareikštas kovo mėn. 25 dieną labai prasmingomis žemės šventinimo ir prakasimo apeigomis.

2 val. po pietų, paskui nešama kryžių išsirikiavo gražioje Villa Joseph Marie klevų alėjoje milžiniška procesija, kurios priešakyje ėjo būrys kunigų, 40 kazimieriečių ir viešnių širdiečių seserų, uniformuotos mokyklos mokinės ir virš 500 suvažiavusi iš Pensilvanijos ir tolesnių valstybių svečių.

Procesija išsitiesė ir žygiavo į išanksto paruoštą iškilmių vietą. Diena buvo, giedri, saulėta. Bet pūtė žvargus šiaurės vėjas. Nesenai giliai prisnigo. Kaip akis mato, aplink dar baltuoja sniegas. Nuo iškilmių ploto mašinomis jį reikėjo nustumti.

Pakilioj estradoj dvasiškijos atstovai: visų trijų Philadelphijos lietuvių parapijų klebonai —prelatas I. Valančiūnas, kun. J. Čepukaitis ir kun. dr. V. Martusevičius; Shenandoah klebonas kun. J. Karalius, Eastono klebonas kun. J. Gaudinskas, misijonierius marijonas Tėvas J. Mačiulionis, maristas Tėvas Raftery; žemiau stovėjo sesers, mokyklos choras, mokinės, o aplinkui didžiulė minia.

Iškilmes pradėjo apeigų vedėjas, Villa Joseph Maria kapelionas kun. dr. M. Ražaitis. Jis paaiškino žemės šventinimo ir prakasimo apeigų prasmę. Žemė, sakė kalbėtojas, remia ir laiko visa, kas yra sunku ir tvirta. Į ją atsirems taip pat naujosios mokyklos ir prieglaudos pamatai. Tačiau mokykla tik tuomet tvirtai ant savo pamatų laikysis, kai ji bus atremta ne tik giliai į žemę suleistais akmenimis ir betonu, bet taip pat sveiko mokslo ir krikščioniškos kultūros pagrindais, o prieglauda tvirtai stovės, kai iš jos spinduliuos artimo meilės ir gailestingumo darbai. Kad tai įvyktų, reikia palaimos To, Kurio rankų darbas yra pati motina žemė, be Kurio Apvaizdos niekas neįvyksta; be jos neįvyks nei naujos mokyklos bei prieglaudos statyba, "Nes, jeigu Viešpats nepastatys namų, veltui dirba tie, kurie juos stato".

Toliau apeigų vedėjas kviečia Shenandoah kleboną kun. J. Karalių tarti svečiams sveikinimo žodį ir pašventinti statybos vietą. Kun. Karalius trumpai dėkoja svečiams už tokį gausų atsilankymą ir ragina čia pradedamam darbui prašyti Aukščiausiojo palaimos.

Sesers Simplicijos vedamas mokyklos choras sugieda šv. Juozapo himną "Ave Joseph".

(Nukelta į 8 psl.)

ANTROJI BENDRUOMENĖS TARYBOS SESIJA

Bendruomenės Tarybos prezidiumas balandžio 21 ir 22 dd. šaukia antrąją Bendruomenės Tarybos sesiją. Ji įvyks Clevelande Carter viešbučio patalpose (Prospect ir E. 9 gatvių kampas) šia darbų tvarka: iškilmingas sesijos atidarymas, apyskaitiniai JAV LB valdybos pranešimai, Tarybos narių pasisakymai dėl pranešimų, Bendruomenės įstatų keitimo projektas (ref. įstatų komisijos pirm. J. Šlepetys), Kultūros Fondo nuostatų projektas (ref. KF valdybos pirm. J. Kreivėnas), Kultūros kongreso reikalai (ref. LB valdybos narys Alf. Mikulskis), pasaulio lietuvių bendruomenių seimo šaukimas (ref. LB valdybos pirm. St. Barzdukas), finansiniai Bendruomenės reikalai (ref. LB valdybos ižd. J. Staniškis), einamieji reikalai ir sesijos uždarymas.

Bendruomenės Tarybos posėdžiai yra vieši, tad juose maloniai kviečiami dalyvauti ir svečiai. Tikimasi, kad didesnio dėmesio parodys ypačiai Clevelando lietuviai.

Bendruomenės valdyba renka žinias

Lietuvių Bendruomenė auga, jos veikla plečiasi. Tad įdomu apsižvalgyti, kas jau mūsų pasiekta bei laimėta ir kurios darbo sritys dar reikalingos didesnio mūsų dėmesio. Šiuo tikslu Bendruomenės valdyba kovo 21 d. išsiuntė apygardų ir apylinkių valdyboms aplinkraštį Nr. 9, kuriuo prašoma atsiųsti šių žinių: kada išrinkta dabartinė valdyba ir kokie veikia kiti organai (tarybos, komisijos ir t.t.); kokie atlikti svarbesni darbai; kiek gauta pajamų ir kaip jos paskirstytos ir t.t.

Tegul skamba mūsų dainos...

Kovo 17 d. Bendruomenės valdyba išsiuntė aplinkraštį Dainų šventės reikalu. Bendruomenės valdyba prašo rūpintis, kad visi mūsų chorai, net ir atokiausiai esą, galėtų dalyvauti Dainų šventėje, ragina skirti lėšų Dainų šventės reikalams, pagal reikalą organizuoti atskirose vietose komitetus Dainų šventei moraliai ir materialiai remti. Bendruomenės valdyba visus kviečia Dainų šventei rengtis pagal šūkius — Visa dainų šventės pasisekimui! Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias!

Kultūros Fondo rūpesčiai

Bendruomenės valdyba Nr. 8 aplinkraštyje prisimena Kultūros Fondo rūpesčius ir prašo, kad apygardų ir apylinkių valdybos imtųsi iniciatyvos suorganizuoti KF skyrius. Ten, kur Kultūros Fondo skyrius nesusidarys, jo uždavinių vykdymu turėtų rūpintis pačios apylinkės. KF reikalams valdybose galėtų būti išskirtas kuris vienas narys — Kultūros Fondo įgaliotinis. Bendruomenės Tarybos nutarimu nuo 1956 m. sausio 1 d. Kultūros Fondui turi būti skiriama 20% pagrindinių tautinio solidarumo įnašų (nuo 1 dol.); šie pinigai bendra atsiskaitymo tvarka pervedami Bendruomenės Valdybai. Reiktų viską padaryti, kad Kultūros Fondui atitektų ir visos kitos jo pageidaujamos pajamos: lietuvių parengimų pelno 2%, mecenatų, draugijų, įmonių ir kit. aukos, palikimai ir t.t.

BV inf.

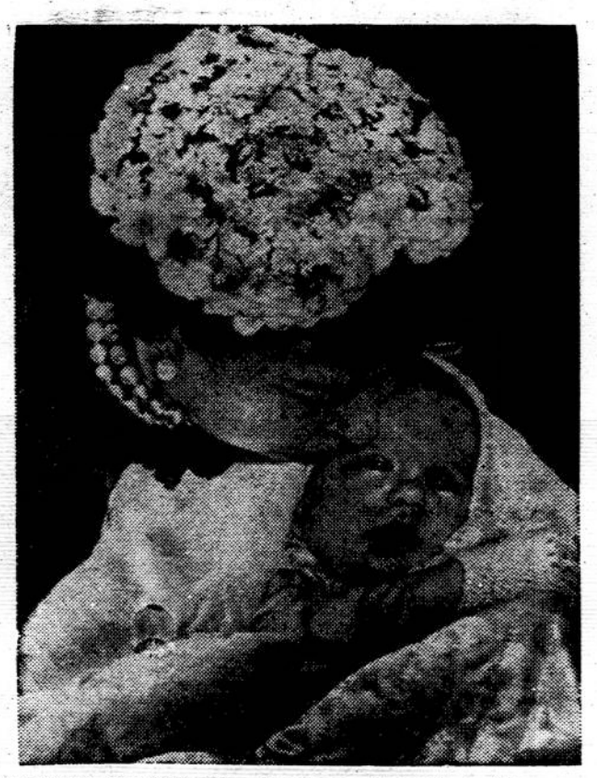

VELYKOS ŠEIMOJE. Mrs. Eisenhower, "bobutė", sveikina savo trijų mėnesių anūkę.

SHENANDOAH, PA.

Darbai. Shenandoah miestelio gyventojai per paskutiniuosius 15 metų iš 30 tūkstančių sumažėjo iki 14 tūkstančių. Anglių kasimas ir jos pareikalavimas sumažėjo 75%.

Dabar miestelis turi 5 tūkstančius vyrų, galinčių dirbti. Vienas tūkstantis dirba anglių kasyklose kada jos veikia. Kitas tūkstantis dirba gana tolokai nuo namų, (iki 60 mylių), tai sudaro didelių sunkumų kasdien į darbovietę nuvykti ir sugrįžti. Kiti trys tūkstančiai vaikščioja be darbo. Didžiuma ju rengiasi persikelti į didmiesčius, kai tik susiras darbo. Be kasyklų miestelis turi kelioliką mažų dirbtuvėlių, kur dirba 1500 moterų. Jų uždarbis yra didelis palyginus su miestelio ekonominiu gyvenimu. Lietuvių šiam mieste yra per tūkstantis šeimų.

40 valandų atlaidai šv. Jurgio lietuvių parapijoje praėjo labai gražiai. Pamokslus sakė T. Gediminas Jočys, OFM. Shenandoah lietuviai yra labai pamaldūs žmonės. Praeitą savaitę parapijos biuletenis skelbė, kad atlaidu metu trys tūkstančiai priėmė komuniją. Gražų įspūdį padarė mišparų giedojimas. Prie vargonų buvo didysis choras, o prie altoriaus berniukų choras, apvilktas gražiomis uniformomis. Giedojo papunkčiui.

Bažnyčios remontas. Lietuviai čia turi vieną iš gražiausių bažnyčių Amerikoje. Iš lauko bažnyčia — gotiko stiliaus, pilko granito akmens, su dviem bokštais. Priekyje ketverios įėjimo durys. Viduje papuošta liaudies meno motyvais. Spalvos suderintos. Bažnyčia buvo išdekoruota 1938 m. Dabar jos dekoravimas vėl atnaujinamas. Statant bažnyčią šiandien, ji atsieitų per milijoną dolerių.

Svečias.

NORWOOD, MASS.

Balandžio 8 d. Norwoodo 22-ras Balfo skyrius ruošia Velykinį margučių pasilinksminimą Runeberg Hall, Wilson St. Visi esate maloniai kviečiami dalyvauti ir tuo paremti tremtyje pasilikusius ligonius ir senelius. Šitame pasilinksminime bus tikrai gera proga prisiminti seną lietuvių kiaušinių ridinimo ir daužymo tradiciją, taip plačiai nuo senų laikų Lietuvoje praktikuojama. Suaugusieji, o ypač jaunimas, kviečiami gausiai dalyvauti ridinėjimo rungtynėse. Laimėtojams bus duodama dovanos. Be to, visiems bus puiki proga bendrai pasivaišinti ir pasilinksminti, nes šokiams gros puiki muzika. Numatoma taip pat ir daug gerų laimėjimų. Naujųjų ateivių šeimininkės maloniai sutiko prigaminti skanių užkandžių ir išmarginti lietuviškame stiliuje margučius. Programos pradžia: jaunimui nuo 2 val. po pietų, o suaugusiems 4 val. p.p. Neturintieji priemonių nuvykti, bus nuvežami automobiliais nuo šv. Jurgio lietuvių bažnyčios ir nuo Lietuvių Svetainės tarpe 2 ir 4 val.

Tad visi norwoodiečiai į Velykinį margučių pasilinksminimą! **Balfo 22 skyr. Valdyba.**

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WBMS, 1090 kilocycles
BOSTON 15, MASS.
Sekmadieniais
12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDĖJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave.
BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Lietuvių Radio Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite **vedėjui ANTANUI F. KNEIŽIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass.** Skyriai: **Lithuanian Furniture Co.** — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: **NOrwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618 ar 8-1940; KIrkland 7-3533.**

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kyloeycles
KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Jau išėjo iš spaudos
JONO MEKO poezijos knyga
SEMENIŠKIŲ IDILĖS
Knygoje autorius atskleidžia Lietuvos kaimo intimų gyvenimą ir parodo, kiek daug jame buvo poezijos.
Knyga turi 62 psl. Jos kaina $1.00.
Gaunama
DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
680 Bushwick Ave.
BROOKLYN 21, N. Y.

JUOZAS GRABAU
REAL ESTATE BROKER
Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojamą turtą, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgidžių) ir t.t.
Sąžiningas ir greitas patarnavimas.
227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-7524

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui
kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — **TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut**
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.
Juozas Andriušis
238 Leonard Street **Brooklyn 11, N. Y.**
EVergreen 7-8247.

BERNIUKŲ STOVYKLA PRIE ATLANTO TĖVŲ PRANCIŠKONŲ PRIEŽIŪROJE

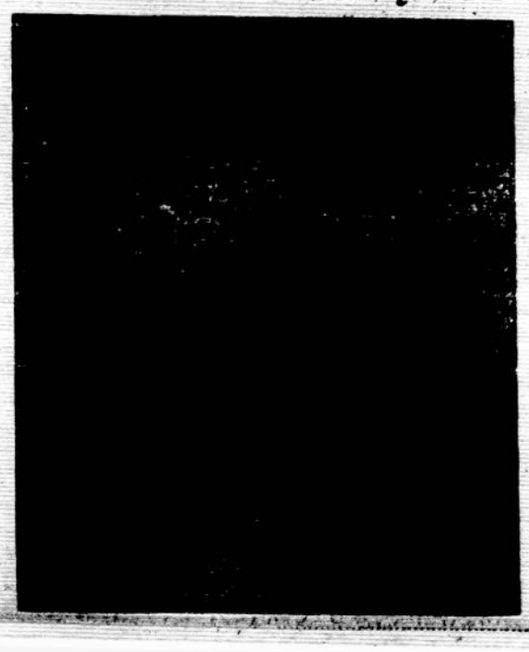

Maine, atostogų krašto, puikioji gamta — žaliuojančios pievos, ošią miškai, banguoja Atlantas — kviečia vėl visus iš dulkėtų gatvių, miesto karščių, triukšmo bei pavojų atsigaivinti kūnu ir dvasia.

Ir šiais metais bus kviečiami prityrę vadovai bei auklėtojai, kurie auklės Jūsų vaikus lietuviškoje dvasioje.

Šiemet stovykla prasideda liepos 7 d. ir baigiasi rugp. 5 d. Norintieji galės pasilikti ir ilgiau. Iš New Yorko apylinkės bus atvežama mūsų parūpintomis priemonėmis, jei to bus pageidaujama.

Užsiregistruoti iš anksto šiuo adresu: **Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine.**

MARKE SALAMANDER
SALAMANDER
PASAULINIO GARSO BATAI
Importuoti iš Vokietijos
54 WEST 57-TH STREET, NEW YORK 19, N. Y.
Katalogai nemokamai. Tel. CIrcle 5-8180

BRIDGEPORTO ŠV. JURGIO PARAPIJOS AUKSINĖ SUKAKTIS

Šv. Jurgio parapija balandžio 8 minės savo 50 metų gyvavimo sukaktį — auksinį jubilėjų. Minėjimas prasidės iškilmingomis mišiomis 11 val. Mišiose dalyvaus Jo Ekselencija vyskupas Lawrence J. Shehan, D. D. Prel. Jonas Balkunas iš Maspeth, N. Y., pasakys pamokslą.

Balandžio 29, šv. Jurgio šventėje, bus banketas ir šokiai.

-o-

Šv. Jurgio parapijai pradžią davė šv. Jurgio pašalpinė draugija, kuri buvo suorganizuota 1892 metais. Parapija įkurta prieš 50 metų, kai saujelė ateivių, kun. Juozo Žebrio paraginti, nupirko sklypą žemės (459 Park Avenue). Žemė pirkta Petro Bezgelio, Juozo Ruzgio ir Anupro Cimeliaus vardais už $7,500. Kun. Matas Plaušinaitis trumpai tarnavo naujai parapijai. Po jo buvo kun. Vincentas Paukštis kuris pastatė medinę bažnyčią, kuri dar tebestovi už naujos bažnyčios. 1908 m. sausio mėn. atvyko kun. Liudvikas Vaitys, kuris išbuvo apie devynis metus. 1910 metais parapija rūpinosi airis klebonas. 1911 m. balandžio 2 d. klebonu buvo paskirtas kun. Matas Pankus.

Kun. M. Pankus šv. Jurgio parapijoje išklebonavo 25 metus. Jis išmokėjo pirmąsias skolas. 1912 metais nupirko greta bažnyčios klebonijai namą už $12,500. Pradėjo vajų naujai mūrinei bažnyčiai statyti. Kertinis naujos bažnyčios akmuo pašventintas 1913 metais, bet tik 1918 metais baigtas rūsys. Mat, trūko lėšų ir kliudė karas. Bažnyčia baigta statyti tik 1924 metais.

Šv. Jurgio bažnyčia graži, įspūdinga, plytinė, vėlaus gotinio stiliaus. Bokšte bronziniai varpai. Vidus naujai remontuotas trimis spalvomis. Altorius, marmurinis, importuotas iš Italijos. Šv. Trejybės paveikslas medyje, rankų darbas iš Vokietijos, puošia vidurinį altorių. Visi šie remontai yra atlikti dabartinio klebono kun. Juozo V. Kazlausko. Jis ne tik baigė mokėti parapijos skolas, bet taip pat pravedė eilę kitų remontų per savo dvidešimtį klebonavimo metų šv. Jurgio parapijoje. Naujas ažuolines šešias duris įdėjo, naujus vargonus įgijo, klebonijos vidų visai atnaujino, salę remontavo moderniškai.

Šiuo laiku parapijos finansai yra geram stovy ir švęsdami auksinį jubilėjų galime didžiuotis gražiais klebono ir parapijiečių darbais. **F. J. P.**

BRIDGEPORT šv. Jurgio bažnyčia ir klebonija.

ATEITININKŲ ĮSPŪDINGA ŠVENTĖ CLEVELANDE

Ateitininkai lietuvių tautos gyvenime užėmė neabejojamai svarbią vietą. Įsirašę savo vėliavoje Dievą, jie pasuko Vakarų pasaulio ir krikščioniškos Vakarų kultūros keliu. Šį kelią jie rodo ir savo tautai. Čia ir glūdi ateitininkų reikšmė: jie stovi fronte, kovojančiame su Lietuvą užgriuvusia komunizmo nelaime, atnešusia mūsų tėvynei priespaudą, terorą ir vargą.

Jau 45 metai, kaip ateitininkai, iš savo tautos dvasios išaugę, visa savo veikla ir visais savo darbais liudija besąlyginę ištikimybę savo tautai. Daugybės ateitininkų vardai sutapo su savo tautos laisvės kovomis, su kultūrine jos kūryba, su jos mokslu, literatūra, muzika, daile. Ateitininkai neabejoja ir ateinančiu nauju savo tėvynės prisikėlimu, tad ir savo himnu jie raginasi dirbti ir kovoti dėl Lietuvos.

Clevelando ateitininkai 45 metų savo organizacijos sukaktį kovo 18 d. paminėjo įspūdinga šventė. Jie visi — jaunučiai, moksleiviai, studentai ir sendraugiai — organizuotai ir su vėliavomis atvyko 10 val. į pamaldas šv. Jurgio bažnyčioj ir bendrai priėmė šv. komuniją. Svečias kun. Alb. Spurgis MIC ateitininkus reikšmingai prisiminė savo pamoksle. Pamaldų metu giedojo solistė Ald. Stempužienė ir Pr. Ambrazo vadovaujamas parapijos choras. Patys ateitininkai sugiedojo savo himną.

Iškilmingas posėdis įvyko 4 val. po pietų lietuvių salėje. Be ateitininkų, atvyko daug ir svečių. Atidarė sendraugių pirm. B. Brizgys, buvo įneštos vėliavos, nuskambėjo Lietuvos himno garsai ir mirusiesiems prisiminti "Marija, Marija". Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: Ateit. Federacijos vadas S. Sužiedėlis, JAV Liet. Bendruomenės pirm. St. Barzdukas, kun. Alb. Spurgis, kun. A. Goldikovskis, JAV Liet. Bendruomenės valdybos narys ir Čiurlionio ansamblio meno vadovas muz. Alf. Mikulskis, skautų atstovai M. Pažemėnienė ir V. Kamantas. Lietuvos budžių atstovas dr. K. Pautienis, Liet. Bendruomenės Clevelando apyl. pirm. J. Virbalis, lituanistinės mokyklos vedėjas A. Tamulionis, Lietuvos vyčių pirm. M. Trainauskaitė. Posėdį vedė S. Laniauskas.

Kun. Spurgis priėmė naujųjų ateitininkų pasižadėjimus. Vėliavą bučiuodami, juos davė 6 moksleiviai: S. Končiūtė, N. Sabataitytė, J. Sukarevičiūtė, V. Orintaitė, P. Stungys, R. Sadauskas ir 7 studentai: A. Bagdanavičius, N. Balčiūnaitė, V. Prikockis, J. Puškorius, A. Orintaitė, R. Staniškytė, E. Žilionis. Ženklelius prisegė pats Feder. vadas S. Sužiedėlis.

Jei pasižadėjimų momentas veikia jaudinamai, tai tikrai turininga ir meistriškos formos Feder. vado S. Sužiedėlio paskaita skatino susimąstyti. Atsiremdamas į praeities faktus, paskaitininkas gabiai iškėlė dabarties reikalavimus ir rodė ateitininkų ir visos tautos kelius. Prisimindamas savo paties nuotaikas, jis pastebėjo, kad Clevelande pradėjo eiti pareigas, Clevelandas vėl yra vieta, kur jam kaip vadui gal jau tenka kalbėti paskutinį kartą. Linkėjo ateitininkams eiti idealų keliu.

Posėdis buvo baigtas Ateitininkų himnu. Reikia pastebėti, kad jis buvo neperkrautas, neištęstas, todėl įdomus ir nevarginąs.

Meninės dalies programą atliko D. Prikockytė (savo kūryba), T. Stasaitė (baletas), S. Alkaitis (smuikas, pianinu palydėjo sesuo A. Alkaitytė), N. Vedegytė — Palubinskienė ir N. Ambrazaitė (deklamacija), V. Graužinis (pianinas), Ingr. Stasaitė (deklamacija), jaunučiai (tautinis šokis suktinis). Programai vadovavo R. Staniškytė. Ir ši dalis buvo įdomi: jaunimas pasirodė esąs ir pajėgus, ir neabejojamai gabus. Galime juo gėrėtis ir džiaugtis.

Po programos tuojau pat įvyko vaišės, kur prie stalų susėdo apie 150 žmonių, ateitininkų, jų svečių ir bičiulių. Čia ateitininkus sveikino JAV LB valdybos pirm. St. Barzdukas, muz. Alf. Mikulskis, skautai M. Pažemėnienė ir V. Kamantas, raštu budžiai.

Ateitininkų šventė buvo graži ir nuotaikinga. Ji parodė, kad ateitininkų gyvenimui reikia. Tad atiduokime jam, ka privalome! **St. Papartis.**

-o-

K. Žukas, Bendruomenės apylinkės valdybos pakviestas, kovo 25 d. lietuvių salėj kalbėjo apie tėvų ir tėvynės meilę bei gerbimą. Dievo įsakymas "Gerbk savo tėvą ir motiną" yra pirmoj antrosios įsakymų lentos vietoj, nes kas gerbia tėvus, tas gerbs ir jų patarimus, jų valią, jų darbus ir jų palikimą. Kas gerbia tėvus, tas gerbia ir savo tėvynę. Paskaita buvo gerai parengta, paremta daugybe pavyzdžių ir citatų. Malonu pastebėti, kad jos klausytis susirinko nemaža žmonių, gerokai jaunimo, kuriam ji daugiausia ir buvo skiriama. Paskaitą atidarė valdybos pirm. J. Virbalis, pabaigos žodį tarė P. Balčiūnas

Bendruomenės apylinkės valdyba paskyrė 15 dol. Lietuvos karo invalidui Mackevičiui ir 25 dol. Vyduno premijai, kuri organizuojama Mažosios Lietuvos Bičiulių centro valdybos ir skiriama už geriausią veikalą iš Maž. Lietuvos gyvenimo.

Bendruomenės apylinkės valdyba nutarė duoti papigintus biletus studentams ir moksleiviams į savo parengimus.

Bendruomenės apylinkės su-

(Nukelta į 6 psl.)

Philadelphija, Pa.

Dvasinio atsinaujinimo dienos kovo 23—25, šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, buvo gausiai lietuvių lankomos iš visos Philadelphijos. Tėvas Viktoras Gidžiūnas, kuris šiuo metu yra Ateitininkų Federacijos dvasios vadas, dalį savo pamokslų skyrė ateitininkų ideologijos pažinimui. Sekmadienį, po šv. Komunijos, ateitininkai sendraugiai pakvietė dalyvius bendrų pusryčių, kurių metu Tėvas V. Gidžiūnas kalbėjo tema — Lietuva Marijos žemė.

L. Bendruomenės Balsas prabilo į Philadelphijos lietuvius balandžio 11 dieną, 1953 metais. Minint trijų metų veiklos sukaktį malonu pažymėti, kad ši radijo valandėlė suspėjo pasidaryti labai reikšminga Philadelphijos lietuvių gyvenimo dalimi. Žengiant į ketvirtuosius veiklos metus, tenka palinkėti, kad ir jie būtų L. Bendruomenės Balso augimo ir tobulėjimo metai. Valandėlė girdima kas sekmadienis 3:30 val. p.p. iš stoties WDAS, banga 1480.

Dr. Antanas Salys Pennsylvania Universiteto profesorius, balandžio 14 d., 7 val. vakaro, Lietuvių Banko patalpose skaitys paskaitą tema — Lietuviškoji knyga Lietuvoje. Bus parodyti ir knygų pavyzdžiai. Paskaitą rengia Kultūros Taryba ir ateitininkai sendraugiai. Kviečiami visi, bet ypač studentai.

Daugiau žmonių dalyvavo šiemet Didžiosios Savaitės pamaldose nei ankstyvesniais metais. Matoma naujas pamaldų laikas buvo patogesnis bažnyčių lankymui.

Studentai ateitininkai kviečia philadelphiečius šokio mėgėjus praleisti drauge vakarą šokant naujus ir senus šokius gražiai papuoštoje šv. Andriejaus parapijos salėje. Šokiai įvyks balandžio 7 d. Pradžia 7:30 val. vakaro.

Sofija Rakšnienė, prieš keturias savaites paguldyta ligoninėn, sveiksta ir netrukus tikisi galėsianti grįžti namo.

Sofija ir Andrius Romanauskai šv. Velykų proga, sveikinimų vieton paaukojo Balfui $5.00 ir L. Bendruomenės Balsui — $5.00.

L. Meno Ansamblis kviečia pamatyti Vytauto Alanto komediją — Buhalterijos klaida. Komedija bus vaidinama balandžio 8 d., 6:30 val. vakaro, šv. Kazimiero parapijos salėje. Režisorius — Antanas Gedvila. Po vaidinimo šokiai ir atsigaivinimas bufete. **K. Č.**

vasara jau artėja. Ką veiksi po darbo ilgais ir šviesiais popiečiais? Nepamiršk,

DARBININKE

rasi įdomių ir smagių pasiskaitymų.

IŠ VISUR

★ **Lietuvių Dienų" žurnalas** balandžio 22 d. 4 v. p. p. Los Angeleje, šv. Kazimiero parapijos salėje rengia koncertą ir literatūros vakarą. Dalyvauja solistas Stasys Baranauskas ir vietiniai rašytojai: Bernardas Brazdžionis, Elena Tumienė, Danutė Mickutė - Mitkienė ir Juozas Tininis.

★ **Mergaičių vasaros stovykla** Immaculata, vedama Nekalto Prasidėjimo Seserų Putname, Conn., jau pradėjo stovyklautojas registruoti. Į stovyklą priimamos lietuvaitės nuo 7 iki 16 metų amžiaus. Stovykla prasidės birželio 24 d. ir baigsis liepos 22 d. Visais stovyklos reikalais rašykite: Camp Immaculata, Immaculata Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

★ **Vokietijos ateitininkų** sendraugių valdyba birželio 1—3 d.d. Koenigsteine (prie Frankfurto) šaukia ateitininkų sendraugių suvažiavimą, į kurį kviečiami visi Europoje gyvenantieji ateitininkai: moksleiviai, studentai ir sendraugiai. Valdybai ne visų ateitininkų adresai yra žinomi, tad šis paskelbimas kartu yra ir kvietimas kiekvienam ateitininkui, kuriam, adreso nežinodami, valdyba negalės asmeniškai pranešti ir pakviesti. Apie savo atvykimą prašom pranešti vėliausiai iki gegužės 5 d. valdybai: P. Narutis, (14a) Roeblingen, Reussensteinstr. 35. Pranešę gaus smulkesnę informaciją. (Kas gali skirti suvažiavimui lėšų, prašome siųsti tuo pačiu adresu).

★ **Lietuviškos radijo programos** Romoje yra transliuojamos iš Vatikano ir iš Romos miesto radijo stočių. Vatikano stotyje lietuviškojo skyriaus vedėjas yra dr. V. Kazlauskas. Pati stotis yra perstatoma, greitu laiku ji bus viena iš galingiausių Europos stočių. Romos radiofone lietuviškam skyriui vadovauja dr. J. Gailius, jam talkininkauja O. Stašinskaitė.

● **Dr. P. Skardžius** iš Clevelando persikėlė į Washingtoną, kur įsijungė prie Kongreso bibliotekos dirbančių lietuvių mokslininkų.

★ **"Aidų" kultūros žurnalas** šiemet skiria 500 dol. premiją už literatūrą, už 1954—55 m. geriausią knygą. Premijos įteikimas vyks Toronte balandžio 15 d. 4 v. p. p. Prisikėlimo parapijos salėje. Programoje dalyvauja: operos solistė Juzė Augaitytė, pianistė Julija Rajauskaitė - Sušienė, Jonas Aistis, Antanas Vaičiulaitis, Paulius Jurkus.

★ **Ateitininkų Federacijos valdyba** nutarė iki spalio 15 pravesti piniginį vajų savo organizaciniams bei spaudos reikalams.

● **Jaunimo stovyklai** prie Detroito rėmėjų eilės nenutrūksta. Clevelande aukojo: po 100 dol. — A. Bielskus, E. ir P. Mikšiai; po 10 dol. — J. Dumbaras, J. Mull-Mulionis; po 5 dol. — J. Brazis, J. Stimburis, K. Eimutis, A. Buknys.

Paieškomas Kavaliauskas Kubas, sūnus Martyno. Žinantieji ką nors apie jį, prašome atsiliepti: Mr. G. Matusevičius, 6139 Madison St., Brooklyn 27, N. Y.

Vytauto Augustino
Lietuvos Vaizdų Albumas

LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albūmo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti.

Išleido: **ATEITIS**, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Jį galima gauti:

ATEITIES administracijoj ir ir pas platintojus.

Kaina 6 dol.

BALTIMORĖS ŽINIOS

DIDŽIOJI SAVAITĖ

Šv. Alfonso parapijos žmonės šimet turėjo gerą progą pilnai švęsti atnaujintas apeigas Didžiosios Savaitės. Nuo pat gavėnios pradžios žmonės, lankydami šv. Alfonso bažnyčią, girdėjo pamokslus, kuriuose buvo aiškinama D. Savaitės gili prasmė.

D. Savaitė prasidėjo Palmių —Verbų sekmadienio atnaujintomis apeigomis. D. Ketvirtadienį, vakare, prisirinko pilna bažnyčia žmonių. Prel. Liudvikas Mendelis aukojo Mišias ir dalino Komuniją. Po to sekė iškilminga procesija į repozitoriją, kuri buvo iš anksto seserų kazimieriečių gražiausiai papuošta. Po Mišių ligi vidurnakčio daug žmonių budėjo ir meldėsi. Šv. Vardo draugijos ir sodaliečių atstovai sudarė garbės sargybą. Kun. Juozas Antoszewski vedė šventą valandą nuo vienuoliktos lig dvyliktos nakties.

DIDYSIS PENKTADIENIS

Trečią valandą po pietų susirinko virš septynių šimtų žmonių dalyvauti liturginėse apeigose. Susirinkusieji girdėjo Viešpaties Kančios istoriją. Sekė maldos įvairioms intencijom. Po maldų buvo iškilmingai atidengtas didelis kryžius. Visi žmonės bažnyčioje bučiuodami pagerbė kryžių. Vaikučių choras giedojo Viešpaties raudą: "Mano žmonės, ką aš jum padariau". Apie keturi šimtai žmonių priėmė Šv. Komuniją. Apeigos baigėsi tradicine lietuviška procesija į Viešpaties kapą.

DIDYSIS ŠEŠTADIENIS

Nuo dvyliktos lig devintos vakaro trys kunigai nuolatos klausė išpažinčių. Didysis altorius buvo paslėptas už ilgos purpurinės uždangos. 10:30 v. v. prasidėjo Velykų budėjimo apeigos. Kun. J. Antoszewski, kuris drauge su šv. Kazimiero Seserims ilgas valandas buvo pašventęs paruošt D. Savaitės apeigų smulkmenas, užkūrė šventykloje naują ugnį, simbolizavusią Kristaus Šviesą. Kunigui Pugevičiui aiškinant žmonėm apeigų reikšmę, celebrantas, prel. L. Mendelis pašventino ugnį. Iš tos ugnies buvo užžibinta didžioji Velykų žvakė.

KRIKŠTO VANDENS ŠVENTINIMAS

Celebrantas, ministrantai, ir visi žmonės laikė degančias žvakes. Diakonas šventykloje užgiedojo Katalikų Bažnyčios gražią velykinę giesmę lotyniškai, "Te džiaugiasi dangaus minios!" Po to sekė Visų Šventųjų litanija, krikšto vandens šventinimas. Visi susirinkusieji atnaujino Krikšto įžadus. Sekė iškilmingos Mišios, per kurias — po evangelijos — buvo tradicinės lietuviškos Prisikėlimo apeigos.

PRISIKĖLIMAS

Įspūdinga Švenč. Sakramento procesija, kurioje dalyvavo visa mokykla, gražiai susiderino su bažnyčios kitom apeigom. Per Mišias daugiau kaip šeši šimtai žmonių priėmė Šv. Komuniją, įsijungdami tuo budu, kaip prel. L. Mendelis savo pamoksle priminė, į Kristaus Prisikėlimą.

PARAPIJOS LIGONYS

Neužmiršome pasimelst ir už mūsų ligonius — Jėvą Akelaitienę iš Aberdeen, Keženių mamytę iš Baltimore St., ir visus kitus, kurie per Šventes turėjo nešti ligos kryžių.

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESERŲ RĖMĖJAI NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA Į

METINĮ SEIMELĮ

SO. BOSTON, MASSACHUSETTS, ŠV. PETRO LIETUVIŲ PARAPIJOJ

1956 M. BALANDŽIO – APRIL. 15, SEKMADIENĮ

PAMALDOS prasidės 10 val. šv. Petro lietuvių bažnyčioje. Mišias aukos **prel. Pr. M. Juras.** Pamokslą pasakys **T. Ant. Jurgelaitis, O. P.**

Po pamaldų UŽKANDŽIAI parapijos salėje

POSĖDŽIŲ pradžia 1 val. p. p. Bus pranešimai iš rėmėjų skyrių ir **kun. A. Vainausko** paskaita. Posėdžiui pasibaigus, bus meninė programa.

Seimelio metu bus plačiau paaiškinta apie

VAJŲ SESERŲ KOPLYČIAI STATYTI

Laukiame gausiai dalyvių iš visos N. Anglijos. Tikimės, kad nevienas šia proga prisidės bent nedidele auka prie gero darbo — koplyčios statymo.

Kam sunkiau būtų atvykti, galėtų savo auką pasiųsti adresu: **Our Lady of Sorrows Convent, 261 Thatcher St., Brockton, Mass.**

SPORTAS

Clevelando lietuviai — nugalėtojai

Clevelando Lietuvių Sporto Klubo "Žaibo" vyrų tinklinio komanda laimėjo 1956 m. Clevelando Board of Education ir YMCA jungtinės miesto lygos meisterystę. Lygoje dalyvavo iš viso dvylika komandų. Žaibiečiai, kuriems atstovavo J. Ausenbachas, R. Babickas, A. Barzdukas, G. Barzdukas, A. Bielskus, L. Klimas, J. Kijauskas, M. Leknickas ir J. Zorska, per visas pirmenybes iš dešimt rungtynių pralaimėjo tik vieną setą, ir lengvai būtų toli užpakalyje palikę visus savo priešininkus, jei ne vienos be žaidimo pralaimėtos rungtynės. Dėl šio neužtarnauto pralaimėjimo lietuviai turėjo kovoti lig pat galo, kad išsilaikytų pirmoje vietoje. Tik dramatiškose paskutinėse rungtynėse su patyrusia East Clevelando YMCA lietuviai paglemžė reikiamą tašką ir meisterio vardą. Rungtynės vyko didelėje įtampoje, nes mūsiškiams neįvertinus priešininko, YMCA susikrovė gerą kapitalą ir, paskutiniame sete vesdama 14:8, turėjo nusileisti tik lietuvių nepalaužiamam užsispyrimui laimėti ir A. Bielskaus presciziškai aštriam servui.

Antroje vietoje tik vienu tašku atsilikusi yra Clevelando Latvių Dauguvos Vanagų komanda, kuri dvejus metus iš eilės yra Northeastern Ohio AAU meisteris, šiose pirmenybėse turėjusi nusileisti tik lietuviams ir Hillcrest YMCA, likusiai trečioje vietoje.

Šiuo metu vyksta visų Clevelando tinklinio komandų turnyras, kurio nugalėtojas susitiks su lygos nugalėtoju (lietuviais) dėl Clevelando miesto meisterio titulo. Jei žaibiečiai ir šį turnyrą laimės, titulas jiems atitenka automatiškai. Taip pat LSK Žaibo vyrų ir moterų tinklinio komandos dalyvauja Northeastern Ohio AAU pirmenybėse, kurių nugalėtojas balandžio mėn. pabaigoje bus siunčiamas į JAV AAU tinklinio pirmenybes Dallas, Texas.

Apskritai, Clevelando lietuviai vietinių amerikiečių sportininkų vertinami kaip korektiški bet atkaklūs priešininkai ir kaip geri tinklininkai, iš kurių galima šio to pasimokyti. Stebint žaibiečius namuose skalbiant kailį patyrusiom amerikiečių komandom, darosi keista, kodėl dažnai ta pati komanda "subyra" lietuvių tarpe. AV.

New Yorkas

Balandžio 8 d. savoje aikštėje, New Farmers Oval, gausime pamatyti net trejas futbolo rungtynes. Čia 3 val. p. p. susitiks mūsų Lithuanian SC su N. Y. Hungarians, varžyboms dėl N. Y. State Chalenge Cup. Taip pat 1:15 val. p. p. mūsų rezervinė žais su Eintracht rezervine komanda. Galop nepamirškime mūsų jaunių kurie 12 val. taip pat turi rungtynes. Paskutinės dvi rugtynės taip pat vyksta toje pačioje New Farmers Oval aikštėje.

Norime dar karta priminti kad Liet. Sporto Klūbo penktasis jubiliejus jau čia pat. T proga balandžio 28 d. įvyks iškilmingas tos sukakties minėjimas su puikia menine programa, vaišėmis ir šokiais. Visa vyks puošnioje Grand Paradise salėje. Atvykite ir pagerbkite mūsų šauniuosius sportininkus kurie tikrai be priekaišto gina lietuviškasias spalvas margame Š. Amerikos sporto pasaulyje. B. K.

Mokytojas: — Kur gyvena drambliai?

Mokinukas: — Drambliai pone mokytojau, tokie dideli kad aiškiai pamatome, kur jie gyvena?

ARGI MES NEPAŽĮSTAME ? Monako princa Rainer ir kino artistę Grace Kelly ? Tikrai, Ruth Ludenia ir Wille Schwartz vienoje Berlyno kavinėje laimėjo varžybas, paskelbtas surasti antrą tokią porą. Ar jie taip pat susitiks — sužinosime vėliau.

Baltimore, Md.

Kovo mėn. 25 d. lietuvių svetainėj įvyko Baltimorės Balfo sk. metinis susirinkimas, kurį sukvietė pirm. E. Armanienė. Susirinkime norėta išrinkti nauja sk. v-ba, bet susirinkimas nepritarė tam ir E. Armanienė, įvertindama dabartinę Balfo emigracijos svarbą, pasiliko savo pareigose, nepasitraukė ir kiti mūsų v-bos sk. nariai: N. Rastenis, K. Matuliauskas ir Ad. Lažaitis. Tik susirgusios B. Budreikaitės vietoj išrinktas V. Petrulis.

Balfo v-ba nuoširdžiai taria ačiū B. Budreikaitei už jos pasidarbavimą mūsų Balfo sk. ir tikimasi, kad jai sustiprėjus mes vėl turėsime ją savo sk. valdyboje.

Po to sekė pirm. E. Armanienės metinės veiklos apyskaita: per 1915 vietos Balfo sk. gauta bendrų pajamų $2421.51. Balfo Centrui pasiųsta 2329.-98; liko kasoje 91.53 ct. Po rengiamo Balfo vakaro, kuris įvyks balandžio 21 d., vėl pasiųsime. Be to, įvykdyti 2 rūbų vajai, iš kurių buvo surinkta įvairių rūbu apie 3000 svarų ir išsiųsta užjūrio lietuviams.

Iki šiol E. Armanienė pati užpildė ir surado 25 sponsorius 25 šeimoms, o susirinkime atsirado dar 10 sponsorių. Pirmininkė savo jausmingoje kalboje ragino visus, kurie dar gali atsikviesti iš Europos tremtinių, nedelsti, nes liko tik keletas mėnesių, ir reikia tokiu emigraciniu įstatymu visiems pasinaudoti. Tuo pačiu reikalu dar kalbėjo Ad. Lažaitis, K. Matuliauskas, adv. N. Rastenis ir Lietuvių radijo valandėlės atstovas K. Laskauskas, kuris pažadėjo Balfo ir Šeštadieninės mokyklos skelbimus skelbti dykai. Jam išreikšta padėka. Padėkota ir prel. L. Mendeliui už paskelbimą bažnyčioje apie Balfo susirinkimą.

Nespdairumas

Baltimorės Balfo v-ba nuoširdžiai dėkoja Onutei ir Narimantui Karasams už jų įdėtą Balfo parengimo triūsą ir prašoma Balfo neužmiršti nė ateityje. Visi žino, kad jiedu augina šeimą ir abu dirba, o Narimantas dar studijuoja, bet visuomet randa laiko Balfui padėti, gelbsti ir Lietuvos laisvinimo darbe, aukodami po $10 ar daugiau. Tačiau dėl jų kuklumo jie lieka kaip ir nepaste bėti.

Balandžio 21 d. Baltimorės Balfo sk. rengia vakarą, kurio pelnas skiriamas ligonių ir senelių Europoj šalpai. Velykų proga tam pačiam reikalui pasiųsta $200. **Aitvaras.**

Detroit, Mich.

Paskaita apie širdies ligas

Balandžio 8 d. 4 v. p. p. 111 Kirby Ave. (priešais meno muziejų), įvyks Kultūros Klubo paskaita apie širdies ligas. Skaito dr. Vytautas Majauskas.

Kam širdies ligos nesudaro rūpesčių? Jeigu jūsu širdis tvarkingai veikia šiandien, tai dar nereiškia, kad ji gerai veiks visada. Neužmirškite ,kad dauguma Amerikos gyventoju miršta nuo širdies ligų, o laiku atkreiptas dėmesys ir suteikta pagalba nevienam galėtų prailginti gyvenimą ne dienomis. bet metais.

Kultūros Klubas šią paskaitą, kaip ir daugeli kitu, rengia ne pasipelnymo tikslais. bet norėdamas patarnauti Detroito lietuvių visuomenei, todėl įėjimas bus nemokamas ir programos metu jokios rinkliavos nebus. Paskaita vieša. Prašome visų kuo gausiau dalyvauti, susipažinti su dr. Vytautu Majausku, kuris yra žinomas ne tik lietuviu, bet ir amerikiečiu tarpe. Dr. V. Majauskas medicinos mokslus yra baiges 1947 m. Tuebingene, Vokietijoje Čia, Amerikoje. jau yra išlaikęs egzaminus Illinois ir Michigano valstybėse.

Juozas Saplys.

Cleveland, Ohio

(Atkelta iš 5 psl.)

sirinkimas šaukiamas balandžio 29 d. po pamaldų lietuvių salėj. Bus valdybos pranešimai veiklos klausimais, taip pat kalbės lietuviai, kandidatuoją į miesto tarybos narius bei teisėjus: J. T. DeRichter ir O'Bell-Obelenis.

Lit. mokyklos vakaras įvyksta balandžio 8 d. šv. Jurgio parapijos salėj. Programoj — deklamacijos, dainos, duetai, baletas, tautiniai šokiai (juos atlieka lietuvių ir latvių tautinių šokių grupės) ir kt. Bus šokiai, veiks bufetas, įvyks dovanų traukimas. Įėjimas 1 dol., studentams 50 c., mokiniams nemokamas. Kas remia mokyklą tas eina į jos vakarą. tas įsigyja laimėjimų biletų.

Studentų ateitininkų draugovė įrengė lietuvišką velykinių papročių skyrių įvairių tautybių parodoj miesto bibliotekos rūmuose. Parodą galima lankyti nemokamai. uždaroma balandžio 15 d.

Z. Dautartas, dipl. miškininkas, sėkmingai vedęs savo įmonę Garden's Friend Co., yra pakviestas dėstyti dekoratyvinę sodininkystę į Maple HTS high school vasaros sezonui. Be teorinių paskaitų jis vadovaus ir praktikos darbams. SP.

EASTER GREETINGS

Many Happy Returns of the Easter Season

Cicero State Bank

2446 S. Cicero Ave, Cicero
OLympic 2-2000

Member of Federal Reserve Insurance Corp.

EASTER GREETINGS

and best wishes for a happy celebration

D-X GAS & OIL SERVICE STATION

3055 N. Ashland Ave.
LIncoln 9-8499.

EASTER GREETINGS

May the promise of eternal life lift your spirit and may your heart find renewed faith in the holy message of the Resurrection Story

St. Joseph's Hospital

2100 BURLING ST.
MOhawk 4-1700.

BEST WISHES AT EASTERTIME

May this Easter be joyous as well as inspirational for you and your loved ones.

RESURRECTION HOSPITAL

7435 N. Talcott
ROdney 3-8000

EASTER WISHES

Let us be thankful for the many blessings bestowed upon us.

NORTHWESTERN NATIONAL INSURANCE COMPANY

175 W. Jackson Blvd.
HArrison 7-4467.

"PEACE BE TO YOU!"
We join our Easter message with the Blessed Risen Savior. Let the Victory of the cross reach into every corner of our Souls.

HOLY CROSS HOSPITAL

2700 West 69th St.
HEmlock 4-6700
Chicago, Ill.

EASTER GREETINGS

Let us give thanks for the resurrection of our Saviour, Jesus Christ.

ILLINOIS Heating & Ventilating Company, Inc.

1854 W. North Ave.
BRunswick 8-8900
Chicago, Ill.

EASTER GREETINGS

From our hearts to yours . . . go our sincere wishes for the Happiest Easter ever.

JOURNEYMEN PLASTERS P & B SOCIETY
(Local No. 5)
330 S. Marshfield
CHICAGO

A Holly and Happy Easter to our many Lithuanian friends and members

Amalgamented Association of Street and Electric Railways Employees of America

(Division 318)
127 N. Dearborn
STate 2-4665

HAPPY EASTER

May the True Meaning of the EASTER STORY be an inspiration to your daily Life

Lawndale Savings & Loan Association

3205 W. Cermak Rd.
BIshop 7-6530.

A Joyous and Happy Easter to all

ST. THERESE'S HOSPITAL & SCHOOL OF NURSING

West Washington St.
Waukegan
ONtario 2-5800.

ASBESTOS WORKERS UNION

Wish all their Lithuanian Friends and members a happy and holy Easter

205 N. Wacker Drive
DEaborn 2-3631
Chicago, Ill.

DISPLAY

BLESSING - GRACE NAPKINS
Delicate border design.
Available in 2 styles.
1. "Bless Us O'Lord, etc"
2. "Lord, We Thank Thee, etc"
32 napkins to package; 48 packages to carton $6.00
Perfect item for fund raising.
Retail 25¢ per pkg. Min Order 12 pkgs. Also available in bulk
(Shiping charges additional)

HOLIDAY HOUSE
350 Sunrise Highway
Rockville Center, N. Y.
Rockville Centre 6-3000

OLD REBABLE SAVINGS & LOAN Association EST. 1892

Extends Easter Greetings to their many wonderful Lithuanian friends and customers

MR. F. T. STROBEL PRES
7120 to 7126 W. CERMAK
BERWYN, ILL.
PI 9-1122 • BI2- 1685

ENGINEERS—

AEROJET

IN SACRAMENTO

CALIFORNIA

A LEADER IN THE FIELD OF ROCKET PROPULSION

Offers outstanding opportunities and diversified assignments on long range programs.

POSITION NOW OPEN

For

ENGINEERS
Mechanical, Aeronautical, Chemical

For

TESTING, DESIGN, RESEARCH, DEVELOPMENT
To work in the following fields: Hydraulics, compressible and in-compressible fluid dynamics, liquid atomization, mass and heat tranfer, combustion chamber design, thermodynamics, strength of materials, spark system, combustion and high pressure flow systems, vibrations phenomens, gas turbines, pumps.

STRESS ANALYSTS

Experienced in aircraft structures, aircraft propulsion systems.

SYSTEMS ANALYSTS

BSME, BSAE experienced in analysis aircraft and missile propulsion systems.

COMPUTER SPECIALISTS

Digital and Analog Coders Analysts Programmers Experienced and Trainees

METALLURGISTS

For failure investigation, material property testing, new material evaluation, nondestructive testing. Experience in stainless steel super alloys and light materials preferred.

ELECTRICAL AND ELECTRONIC ENGRS.

For control system design, reliability testing, magnetic circuit elements design and application.

Also

DRAFTSMEN

DETAIL—DESIGN—LAYOUT

CHICAGO INTERVIEWS

PETER PERINO
ENGINEERING REPRESENTATIVE
FRanklin 2-2100

Firm Commitment May Be Made at This Time
U. S. CITIZENSHIP REQUIRED
If unable to apply and resume to Personnel Director

AEROJET GENERAL CORP.

P. O. BOX 1947
SACRAMENTO, CALIFORNIA
Subsidiary of The General Tire & Rubber Company

JOURNEYMEN DIE MAKERS JIG AND FIXTURE BUILDERS PLANER HAND

GARLAND MFG. CO.

10533 GRATIOT DETROIT, MICH.

Apply French Road Enterance

ASK FOR MR. TAYLOR

EMPLOYMENT OFFICE OPEN
MONDAY THRU FRIDAY 8 TO 5
SATURDAYS 8 TO 12

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Audronė Gaigalaitė,
jauna dainininkė iš Philadelphijos, dainuos ALB New Yorko apg. valdybos ruošiamame Didžiojo Vilniaus seimo 50 metų sukakties minėjime ,kuris įvyks šį šeštadienį 7 v. v. Apreiškimo parapijos salėje. Paskaitą skaitys prof. dr. A. Kučas. Po programos šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui.

Skautų vakaras
rengiamas šeštadienį, balandžio 7 d., 6 v. v. skautų bukle, 195 Grand St., Brooklyne. Programoje dalyvaus visi skautų ir skaučių vienetai. Skautu-skaučių mamytės ruošia įvairių valgių bufetą, o vyčių dr-vė rūpinasi gėrimais. Prie įėjimo aukojama.

Apreiškimo parapijos
šv. Vardo draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 8 d. Prasidės kaip paprastai 8 v. mišiomis ir po to — užkandžiai.

J. Simanavičius,
lietuviškos radijo valandos vedėjas Toronte, Kanadoje, balandžio 3 lankėsi Brooklyne pas T. pranciškonus ir "Darbininko" redakcijoje.

L. K. Moterų Sąjungos
24 kuopos susirinkimas šaukiamas balandžio 9 d. 8 v. (po vakarinių pamaldų).

Kunigų Vienybės
New Yorko ir New Jersey apskrities susirinkimas įvyko balandžio 3 d. Angelų Karalienės parapijos klebonijoje. Buvo referuotas ALRK Federacijos nupirktos jaunimo stovyklos klausimas. Susirinkimas pritarė šiam Federacijos žygiui ir įgaliojo New Yorke sudarytam stovyklos globos komiteta rinkti aukas stovyklai. Taip pat buvo apsvarstyti ir Katalikiškos Akcijos bei spaudos klausimai .

Balys Račkauskas,
radijo pranešėjas ir aktorius, taip pat dalyvaus Didžiojo Vilniaus seimo minėjimo meninėje programoje.

Mirė
Ona Panauskienė, palaidota balandžio 5 iš Angelu Karalienės par. bažnyčios Kalvarijos kapinėse.

Juozas Saikus laidojamas balandžio 6 iš Angelų Karalienės par. bažnyčios šv. Kazimiero kapinėse.

Juozas Briedys, sen., 83 m., gyv. 107-57 118 St., Richmond Hill. Pašarvuotas Šalinskų koplyčioje, laidojamas šeštadienį šv. Jono kapinėse.

MINĖS 15 METŲ SUKAKTĮ

"Lietuvos atsiminimų" radijo valandos didžiulis koncertas ir balius 15-kos metų gyvavimo sukakčiai paminėti įvyks balandžio 22 d. Webster Hall — 119 E. 11th St., prie 3rd Ave., New Yorke. Į šį koncertą stropiai ruošiasi atvykti lietuvių net iš tolimiausių vietovių, nekalbant jau apie plačią New Jersey, New Yorko ir Connecticut visuomenę.

Radijo direktorius Jokubas Stukas yra pasiryžęs koncerto svečiams patiekti nepaprastą, iškilmingą bei turiningą programą. Garsusis Alice Stephens ansamblis iš Chicagos atvyksta pilname savo sąstate padainuoti ir inscenizuoti lietuviškus kūrinius ir dainas. Alice Stephens vadovaujamos 25 jaunos, gražios lietuvaitės tikrai sužavės kiekvieną klausytoją bei žiūrovą.

"Lietuvos atsiminimų" radijo šaunusis "Rutos" meno ansamblis taip pat dainuos ir šoks. "Ruta" ruošia staigmeną, kuri svečius maloniai nuteiks. Chorui vadovauja Algirdas Kačanauskas; šokėjams — Aldona Pitkunigienė.

Be to, programoje dalyvauja juokdariai — Dominykas ir Motiejus (aktoriai Vitalis Žukauskas ir Alfonsas Petrutis) kurie apdainuos "Lietuvos atsiminimų" vargus ir laimėjimus.

Koncerto pradžia punktualiai 4:00 val. p. p. Po programos, nuo 8-tos valandos vakaro, šokiams gros žymus Ted Maksymowicz orkestras ir dainuos refrenistas Juozas Nakutavičius.

J. Stukas nuoširdžiai kviečia visus savo programos klausytojus ir bičiulius bei plačią visuomenę dalyvauti šioje lietuviško meno šventėje.

Pakrikštyta
Dr. Ibseno ir Elenos Skeivių sūnus pakrikštytas balandžio 1 d. Sauliaus vardu. Krikšto tėvais buvo A. Liobienė ir dr. A. Musteikis.

Prasmingos iškilmės

(Atkelta iš 4 psl.)

Po to kun. Karalius, atsikreipęs į būsimų pastatų plotus, šlaksto juos šventu vandeniu. Paskui jis nulipa nuo estrados ir eina į tą vietą, kur bus prakasama žemė. Ten jo, sidabro kastuvu laikina, jau laukia Generalinė seserų kazimieriečių Viršininkė, Motina Teofilė.

Štai simbolinis žemės prakasimo veiksmas. Sušalusi žemelė nelabai nori kastuvui pasiduoti. Bet Motina Teofilė stipri ir energinga. Tvirtu mostu ji išverčia savo kastuvu stambią žemės velėną. Kun. Karalius laimina šį vyksmą. Aplinkui švituoja raporterių kamerų akys. Žemės prakasimo apeigos baigėsi.

Kadangi svečiai lauke sušalo, programa buvo tesiama senosios mokyklos patalpose. Čia nėra tokios salės, kurioje visi svečiai sutilptų. Jų buvo pilnas visas namas.

Antrą programos dalį pradėjo mokinių choras Fr. Schuberto "Ave Maria". Čia nuostabiai darniai skambėjo jauni balsai, ryškindami smulkiausius gražaus Marijos himno niuansus.

Toliau vedėjas pakvietė kalbėti Gerb. prelata I. Valančiūna. Prelatas pareiškė, kad visiems neįmanoma kastuvais naujų pastatų pamatus kasti, bet visi gali ir privalo savo aukomis, plyta po plytą, naujiem rūmams sunešti.

Paskutinis kalbėtojas buvo nuoširdus Villa Joseph Marie prietelius, nenuilstamas šios įstaigos Rėmėjų Komiteto darbininkas, p. J. Kavaliauskas. Jis pabrėžė, kad amerikiečiai nepakenčia tuštumos ir yra pasiryžę užpildyti erdves didinga pramonės ir kultūros statyba, net nepalankiomis ir sunkiomis aplinkybėmis. Jis, didelis optimistas naujosios mokyklos ir prieglaudos statybų atžvilgiu, pareiškia tvirtą viltį, kad sekančiais metais svečiams nereikės, kaip šiandien, po visą namą grūstis, jie galės visi laisvai sutilpti erdvioje naujos mokyklos auditorijoje.

Savo įsitikinimui paremti jis čia pat skelbia vieną tikrai nuostabų įvykį: nežinomo asmens $10,000 auką naujos mokyklos ir prieglaudos statybai. Visi ilgai ir karštai nežinomajam ploja. Po $1,000 aukojo kun. J. Čepukaitis ir C. Čeliadinai iš Philadepphijos. Be to virš tūkstančio gauta mažesnėmis, po $100.00 ir po $50.00. aukomis.

Mokyklos choras sugieda St. Dieckson "Thanks be to God" ir entuziastiškai užbaigia energingu mokyklos himnu. Vedėjas kviečia visus į koplyčią Šv. Sakramento palaiminimui.

Svečiai, seserų pavaišinti skaniais užkandžiais ir karšta kava ,skuba į automobilius, kad dar prieš saulėleidį sugrįžtų namo.

Šios iškilmės yra tik pradinė ir labiau simbolinė, kaip praktiška fazė garbingo seserų kazimieriečių pasiryžimo praplėsti savo kongregacijos švietimo ir labdarybės darbo sritis naujomis įstaigomis. Bet šios dienos labai drąsinanti ir šviesūs reiškiniai ištiesų lemia sekmingą naujos statybos vykdymą ir laimingą pabaigą.

M. R.

HARRY TRUMANAS, buvęs prezidentas, New Yorke ruošiasi dukters Margaritos vestuvėm. Kairėje būsimasis žentas Clifton Daniel

Kun. V. Paulauskas,
"Eglutės" administratorius laikraštėlio reikalais lankėsi New Yorke.

P. J. Montvila,
Brooklyno lietuviu veikėjas, persikėlė gyventi į Woodhaven; jo naujas adresas: 8566 98th St., Woodhaven, L. I., N. Y., tel. VI 7-8936.

BOSTONO ŽINIOS

Poetas Faustas Kirša
skaitys paskaitą tema "Dviejų kartų literatūra" Kultūros Klubo rengiamoje popietėje, kuri įvyks balandžio 8 d., sekmadienį, 3 v. p. p. International Institute patalpose, 190 Beacon St. Antroje programos dalyje Vladas Kulbokas duos paskutiniųjų metų Lietuvoje išleistų lituanistinių knygų apžvalgą. Bostono ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

Automobilių registracija
ir patikrinimas Massachusetts valstybėje vyksta visą balandžio mėnesį. Iki gegužės 1 visi automobiliai ant lango turi turėti specialų patikrinimo lapelį.

Prof. Janio Kogos dailės paroda
Kovo mėn. 31 d. 3 v. p. p. latvių name, 64 Sigourney St., Jamaica Plain, Bostone, atidaryta latvių dailininko prof. Janio Kugos tapybos paroda, kuri tęsis iki balandžio 15 d. Parodos lankymo laikas: darbo dienomis, 7—10 v. v., o šeštadieniais ir sekmadieniais —10 v. ryto iki 10 v. vakaro.

Prof. Janis Kuga gimė 1878 m. gruodžio 12 d. Latvijoje. Petrapilyje lankė Stiglitzo Meno Mokyklą ir ją baigė 1905 m., gaudamas menininko laipsnį ir 2 metų stipendiją studijuoti Paryžiuje. Ten jo mokytojais buvo Anquetin, Angladа-Camarassa ir Moris Denis. Keliavo ir studijavo ir kituose meno centruose Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Ispanijoje, Anglijoje, Olandijoje ir Belgijoje. Grįžes laisvon Latvijon, buvo profesorius ir vedėjas dekoratvvinės ir monumentalinės tapybos klasės Latvijos Dailiuju Menu Akademijoje. Nuo 1934 m. buvo josios rektorius.

Jo mėgiamos meno sritys: sceninė, monumentalinė, bažnytinė, peizažo ir portreto tapyba. Dalyvavo visoje eilėje meno parodu užsienv: New Yorke, Paryžiuje, Londone, Brusely, Kopenhagoje, Oslo, Stockholme, Helsinky, Talinę, Varšuvoje, Vienoje ,Budapešte ir Berlyne. Jo darbų randasi Latvijos, Paryžiaus, Bruselio, Malmo muziejuose ir žvmiose meno kolekcijose. Apdovanotas visos eilės valstybių aukštos klasės atžymėjimais. Nuo 1950 m. prof. Kuga gyvena šiame krašte ir aktyviai reiškiasi meninėje srityje.

Vyrų choras
savo metinį koncertą rengia balandžio 15 d. 3 v. p. p. So. Boston High School salėje.

Programoje — smuikininkas Izidorius Vasiliūnas, Bostono mergaičių sekstetas ir vyrų choras, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio.

ALEKSANDRUI IVAŠKAI MIRUS

Šias eilutes nėra lengva rašyti, "Darbininkas" yra netekęs uolaus bendradarbio ir nuoširdaus rėmėjo, o lietuvių visuomenė — didelio patrioto, judraus veikėjo ir labai geros širdies žmogaus **Aleksandro Ivaškos,** mirusio Didįjį Ketvirtadienį, kovo 29 d. Kas jį pažino, tam Velykos buvo aptrauktos liūdesio šešėliu, o didžiai graudžios jos buvo giliam liūdesy palikusiai jo žmonai Onai ir keturiem jo sūnums — Algimantui, Rimantui, Gediminui ir Vytautui. Visiem reiškiame nuoširdžią užuojautą.

-o-

Aleksandras Ivaška, tesulaukęs 53 metų, buvo gimęs Lietuvoje, Šiauliuose, bet dar jaunas berniukas, vos 13 metu, atvyko į Ameriką pas tėvą. Motina Lietuvoje buvo labai anksti mirusi. Amerikoje nuo jaunų dienų jis turėjo užsidirbti sau duoną. Mokytis tegalėjo atitrūkstamu nuo darbo laiku. Labai mėgo knygas bei laikraščius ir daug jų skaitė, taip pat veikliai dalyvavo lietuviškame visuomeniniame darbe, ypač vyčiuose ir įvairiose draugijose. Vyčiai, kaip žinoma, kūrėsi tarp Lewiston, Me., Lawrence, Bostono ir Brocktono, o Aleksandras Ivaška kaip tik tose vietose yra gyvenes: pradžioje pas tėvą Lewiston, Me., paskui Bonston, Mass. Čia jis išgyveno daugiau kaip 30 metų ir suaugo su Bostonu.

Bostone leidžiamam "Darbininke" jis ėjo įvairias pareigas ir pastoviai rašinėjo straipsnelius ir žinias. Su "Darbininku" jis palaikė artimus ryšius, laikraščiui persikėlus ir į New Yorką. Sielojosi jo reikalais, teikė žinių ir informaciju. Ivaškų krautuvėje "Lithuanian Furniture Co." visada buvo galima gauti "Darbininką" nusipirkti ir užsisakyti. Rėmė taip pat ir kitą lietuvišką katalikišką spaudą.

-o-

Velioniui **lietuvybė** buvo širdies ir principo dalykas. Jaunas atvykęs į Ameriką, jis nepamiršo gimtosios kalbos, nenulietuvėjo, neatitrūko nuo bendrų tautos reikalų. Visa, kas lietuviška, jam buvo labai miela, brangu, remtina ir išlaikytina. Jį matėme rėmėju kone visų lietuviškųju draugiju, Balfo, Alto, Bostono rašytojų arba vėliau kultūros klubo, dramos studijos, lituanistinės mokyklos ,baltų amerikiečių draugijos ir k. Jis ėjo visur, kur tik galėjo lietuvybei padėti arba kur reikėjo lietuviškus reikalus ginti. Nesivaržė nueiti nė į nuklydusių lietuviu komunistų susirinkimus, kad juos geriau pažintu, viena kitą paveiktų arba kitus lietuvius išspėtų nuo jų užmačių.

Velioni visada galėjai sutikti bet kuriame lietuviškame vakare, suvažiavime, piknike, minėjime. Jis mokėdavo išėjes sveikai ir įtikinamai pakalbėti, kai matė reikalą, nors šiaip daugiau laikėsi kukliai, tartum jo nebūtų.

Dėl jo kuklumo nevienas nė nepastebėdavo, kiek jisai dirbo ir aukojosi. Lietuvių visuomenė dažniau išgirsdavo varda jo žmonos **Onos Ivaškienės-Pivariūnaitės,** kuri jau seniai vadovauja tautiniu šokiu grupei ir su ja yra dalyvavusi daugybėje festivalių, televizijoje, vakaruose, garsindama Lietuvos varda. Ir to darbo stipriausiu ramsčiu buvo velionis Aleksandras Ivaška.

Kaip pats velionis, taip ir visa jo šeima labai gražiai mokėjo prisiderinti ir prie senesnės emigracijos ir prie naujai atvykusiu. Čia jam nebuvo jokio plyšio, o tik reikalas draugе dirbti lietuviu tautos labui. Jo karšta lietuviška širdis mokėjo visus suprasti ir jungti: jis neieškojo, ką galima būtų vieniem ar kitiem prikišti, kur čia kokį "kaltininka" rasti, bet kaip rasti bendrą kalba ir bendrą darbą. Bostone velionis yra labai daug veikęs, kad to darnumo daugiau būtų. Ateityje Aleksandro Ivaškos bus labai pasigesta.

Paprastai, šviesių žiburių mes nematome, kol jie šviečia. Rodos, taip ir reikia. Trūkuma pajuntame tik tada, kai jų jau nebėra.

Tesuteikia Viešpats amžinąją jam ramybę, kurios ieškojo žemėje savai tautai ir saviem žmonėm, ir tepaguodžia didžiai nuliūdusius jo šeimos narius.

S.S.

"KRIAUČIAI, ATBUSKIME!"

Kovo 28 įvyko lietuvių siuvėjų (kriaučių) 54-to lokalo mėnesinis susirinkimas unijos patalpose, 11—27 Arion Place, Brooklyn, N. Y. Susirinkimas buvo negausus, didesnę pusę susirinkusių sudarė pensininkai.

Labai nemalonu pastebėti, kad dabartinė lokalo valdyba apie susirinkimus nesiteikia plačiau pranešti, kas anksčiau buvo daroma. Ši kartą pavyzdžiui valdyba pasitenkino komunistinės "Laisvės", o kur kiti lietuviški laikraščiai Brooklyne, kaip "Vienybė", "Tėvynė" ir "Darbininkas?" Jų skaitytojai taip pat yra 54-to lietuviu lokalo nariai. Ar jų nereikia painformuoti? O gal tai reiškia, kad valdyba tik "Laisvės" skaitytojus tebelaiko tikrais lokalo nariais? Tai būtų svarbu žinoti.

Ši gi kartą susirinkimas buvo labai svarbus. Buvo renkami delegatai į Amalgameitų Konvenciją, kuri įvyksta gegužės mėnesyje Washingtone ir tęsis visą savaitę. Delegatai turėjo būti parinkti gausingesniam susirinkime, kad atstovautų ne tik unijos reikalus, bet kad reprezentuotų ir lietuvių lokalą. Juk jiem paskirta net po 250 dolerių išlaidom padengti! Sumelė nemaža, o nutarimą padaré maža susirinkusiųjų saujelė.

Lietuviai siuvėjai turėtų sukrusti ir priversti lokalo valdybą, kad ji atliktų jai uždėtas pareigas teisingai, kad ji tarnautų visiems lokalo nariams lygiai, kad atstovautų lietuvišką kriaučių visuomenę Balfe, Amerikos Lietuvių Taryboje, kad dalyvautų lietuviškame veikime, kad lokalo susirinkimuose atspindėtų tikras lietuviškas veikimas.

Jeigu dabartinė valdyba nepajėgia ar nenori to atlikti, tai birželio mėn. rinkimai turėtų jos vietoje pastatyti naują valdybą, jaunesnę, veiklesnę ir lietuviškesnę.

Kriaučiai, apsigalvokime!

"Darbininko" skaitytojas.

ELIZABETH, N. J.

Bendruomenės susirinkimas
Metinis ALB Elizabetho apylinkės susirinkimas įvyko kovo 25 d. Iš pirmininko pranešimo paaiškėjo, kad apylinkės valdybos rūpesčiu praeitu metu bėgyje buvo surengtas birželio įvykių minėjimas, pakviestas V. Žukauskas su "Naujuju žmonių" vaidinimu, surengta liet. liaudies meno paroda amerikiečiams, prisidėta prie Vasario 16 minėjimo surengimo ir kit.

Į naują valdyba išrinkti: A. Stongvila, B. Vyliaudas, V. Kvietkauskas, Pr. Kudulis, dr. St. Petrauskas, P. Launys, kun. J. Pragulbickas, J Grincevičius ir St. Dzikas; į revizijos komisiją — V. Kurapka, A. Zenkus ir K. Šeštokas. Susirinkime taip pat buvo aptarti kai kurie ateities darbai ir surinkta 17.30 dol. Lituanus leidimui paremti. Susirinkimas, kuriam pirmininkavo V. Kvietkauskas, o sekretoriavo A. Zenkus, praėjo sklandžiai.

Į susirinkimą atvyko tik 25 lietuviai, tuo tarpu kai apylinkėje yra apie 130 pilnateisiu narių, o vietos lietuvių parapijai priklauso netoli 1000 šeimų. Ypač stebina negausus dalyvavimas susirinkime vad. inteligentų, kurių apylinkėje yra gana daug ir kuriems bendruomenės kultūrinė veikla labiausiai turėtų rūpėti. Žalingu neapdairumu reikia laikyti ir tai, kad nė vienas iš seniau atvykusių lietuvių nebuvo išrinktas į valdybą, nors kandidatavo.

Pagal laik. B-vės statutą metiniai apylinkių susirinkimai turi įvykti nevėliau sausio 31 d. Kultūrinio darbo organizacijai, kokia yra Bendruomenė, keisti padalinių valdybas pačiam darbymečio viduryje yra visai netikslinga. Metiniai susirinkimai turėtų vykti gegužės ar birželio mėnesyje.

PARDUODAMA:

Astoriioi 3-ju butu mūrinis namas, alieiaus šildymas, variniai vamzdžiai. Kaina $14500. Grynais $4000.

Bensonhurste 2-ju butu, tuščias, sklypas 37x100. 2 garažai. Kaina $18500. Išsimokėjimui.

New Gardene 2-ju butu namas su šildymu, sklypas 35x100. Kaina $18900. Išsimokėjimui.

Middle Village 2-ju butu įvažiavimas, netoli stoties. Kaina $16500. Grynais $4500.

Sunnyside 6 butu, mūrinis, su šildymu. Kaina $22750. Išsimokėjimui.

Woodside 2-ju butu mūrinis su šildymu, variniai vamzdžiai, 2 garažai. Kaina $23500. Grynais $6000. Kitas medinis, atskiras, garažas, šildymas. Kaina $15000. Kreintis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y. telefonas: STagg 2-7524.

A. L. Bendruomenės N. Y. Apygardos valdyba
rengia
DIDŽIOJO VILNIAUS SEIMO
50 METŲ SUKAKTIES
MINĖJIMĄ
kuris įvyks
balandžio 7 d., šeštadienį,
APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE,
North 5th ir Havemeyer Sts., Brooklyne

Minėjimo programoje:

Prof. Dr. A. Kučo paskaita,
solistė **Audronė Gaigalaitė,**
pianistas **Aleksas Mrozinskas.**

Po programos ŠOKIAI
prie puikios **JOE THOMAS** muzikos

Pradžia 7 val. vak. **Įeinant aukojama $1.00**

Onai Ivaškienei ir visai šeimai, mirus mylimam vyrui ir tėvui

ALEKSANDRUI IVAŠKAI,

gilią užuojautą reiškia

"Darbininko" Redakcija ir Administracija

ALEKSANDRUI IVAŠKAI

mirus, jo žmoną Oną Ivaškienę, sūnus: Algimantą, Raimondą, Gediminą ir Vytautą, nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime kartu su jumis.

G. A. Stapulioniai